

Gazdasági Program Kisújszállás 2010-2014

I. Bevezető

Kisújszállás ősi kun település, egyike a „nagykun szállásoknak”. A 4-es számú főút mellett, a Budapest-Nyíregyháza vasútvonal mentén fekszik, így könnyen megközelíthető. Kisújszállás tipikus alföldi település hangulatos utcáival, zugaival, a tájba épülő kerti gazdálkodással.

Kisújszállás alapvetően mezőváros, de iparral, kereskedelemmel is rendelkezik, illetve számos szolgáltatásokkal várja a látogatókat. A város strandja az Erzsébet liget hangulatos tölgyese mellett található, 48-49 fokos, alkálihidrogén-karbonátos-jódos vize gyógyító hatású. Erre alapozva szervezte meg a város a fürdőgyógyászati szolgáltatásokat, illetve az új fürdőt, amely 2012 nyarára készül el. A korábbi szálláshiányt enyhítve 2010 őszén ifjúsági szálláshelyet adtak át, 2012-ben pedig - a fürdővel egy időben – egy harmincszobás, háromcsillagos szálloda is megnyitja kapuit a nagyközönség előtt.

A fürdés, gyógyulás mellett számos kulturális program közül választhatnak a látogatók. A 2010-ben megújult Néprajzi Kiállítóteremben (amely egykor Morgó Csárdaként fogadta az alföldi vándorokat) a Nagykunság népeletét bemutató állandó kiállítást rendeztek be, az új foglalkoztatótérben pedig időszakos tárlatok kapnak helyet. A város népművészeti értékeit mutatja be a mintegy 200 éves Tájház is.

A városközpontban található a volt szobrászművész, Papi Lajos alkotóháza, ahol napjainkban a művészeti iskola képzőművészet tanszacos diákjai tanulnak, illetve a Szalma- és Csuhefonók Baráti Társaságának kiállítása is megtekinthető. A szalmaműhelyek alkalmával el is sajátíthatják a „csuhézás” alapjait az érdeklődők.

A kun ősök hagyományait ismerheti meg az utazó a város határában lévő Horváth-tanyán. Itt rendezik meg a hagyományos Kun Viadalt, ahol az ősi harcmodorban mérik össze tudásukat. Emellett júliusban a Halászlé- és Halételfőző Fesztiválra, szeptemberben pedig a Kivilágos Kivirradtig Fesztiválra várják a vendégeket.

Kisújszállás nemcsak saját programjaival, hanem kirándulási lehetőségeivel is vonzó. Könnyen el lehet jutni innen a Hortobágyra, a történelmi Egerbe, valamint a Berettyó madárvilága is megfigyelhető a tűzokrezervátumban.

A gazdasági program ezen társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok, az itt élők szellemi és fizikai képességeire épülve készült el, összhangban a költségvetési lehetőségekkel.

Ezek mentén vázoljuk az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, a településfejlesztés lehetőségeit, az egyes közszolgáltatások biztosítását, a városüzemeltetés célkitűzéseit.

II. Helyzetkép

1. Természeti adottságok, környezeti állapot

Kisújszállás az Alföld középső részén, a Budapest-Debrecen vasútvonal és a 4-es számú főközlekedési út mentén fekszik.

1.1 Levegő

A város belterületi levegőjének állapotára, a levegő szennyeződésére az ipari üzemeken és telepeken, állattenyésztő telepeken kívül a 4. sz. főútvonal átmentő forgalma van döntően befolyásoló hatással. A 4. sz. főútvonal belterületen átmenő járműforgalma 15.963 Egységjármű/nap.

1.2. Víz

Természetes vízfolyás:

- a Hortobágy – Berettyó főcsatorna

Mesterséges vízfolyások:

- Kakat-éri főcsatorna
- Villogó főcsatorna
- Nagykunsági főcsatorna

Vízellátás:

A város ivóvízellátását 17 db mélyfúrású kút biztosítja, a felszín alatti vizek igénybevételével.

A városi területén kedvező a termálvíz nyelési lehetősége. A városban gyógyító hatású termálvizes strandfürdő üzemel, amelynek 2011. évben megkezdődött a fejlesztése és az új komplexum 2012. évben kerül átadásra és megnyitásra.

1.3. Talaj

A város termőterülete 18.074 ha, melyből mintegy 91 %-a szántó. A mezőgazdasági termelés a meghatározó. A város termőterületének talajai több típusba tartoznak, az előforduló talajtípusok: réti talajok, szolonyeces réti talajok, réti szolonyecek, sztyeppesedő réti szolonyecek, mélyben sós réti csernozjomok, alföldi mészlepedékes csernozjomok.

1.4. Élővilág

Kisújszállás élővilágát a „Nagykunságra” jellemző élővilág jellemzi.

Uralkodó fajok: Fehér és törékeny fűz, fehér és fekete nyár, akác, kőris.

Jellegzetes állatok: Törpe gém, vízityúk, jégmadár, sötét gém, kócsag, denevér, mezei nyúl, fácán, veréb, fekete rigó.

1.5. Épített környezeti elemek

A lakások száma 4924 db, melynek 100 %-a a villamos hálózatba, 100%-a az ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt. A csatornázottság mértéke a városban közel 100 %-os. A város önálló szennyvíztisztító teleppel rendelkezik, a 0139 hrsz.-ú területen. A telep kapacitása 1200 m³/d, kihasználtsága közel 100%-os. A tisztított szennyvíz befogadója a XXIX. Dél csatorna, a korszerűsített szennyvíztisztító telepen 1100 t/év mennyiségű víztelenített szennyvíziszap keletkezik. A szennyvíziszap tárolása a szennyvíztisztító telepen található iszap depóniában történik, amely 6 havi iszapmennyiség befogadására alkalmas. A depóniában tárolt iszap a későbbiek során mezőgazdasági területeken kerül elhelyezésre.

A város két műemlék épülete a Református templom és a Morgó Csárda, országos védelem alatt áll a városban található 3 Kunhalom.

1.6. Zaj

A város belterületén a legnagyobb zajforrás a 4. számú főközlekedési út. Előre lépés történt Kisújszállás várost elkerülő szakaszának megépítési munkálataiban, az elkerülő szakasz építése 2009. októberében elkezdődött, az engedélyekben meghatározott befejezési határidő 2010. december 15-e volt. Az út műszaki átadás-átvétele 2010. december 15-én megkezdődött, az átadás várható időpontja 2011. év.

1.7. Hulladék

A kommunális szilárd hulladékok 2007. július 1-től a karcagi kommunális szilárd hulladéklerakó telepen kerülnek ártalmatlanításra.

A városi hulladéklerakó a külterületen, a 0747/2. hrsz.-ú területen található, üzemeltetője a Kisújszállási Városgazdálkodási Kft.

A lerakót üzemeltető Közszolgáltató a Közép-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől 1090-6/2008. számon megkapta az inert hulladékok kezelésére vonatkozó engedélyt, amely 2011. március 1-jén lejárt, az engedély meghosszabbítása 2016. évig jelenleg folyamatban van. A lerakón ezen kívül a városi komposztáló telep üzemel, amelyen a lakosság térítésmentesen elhelyezheti a komposztálható szerves hulladékokat.

2. Demográfiai adottságok

Kisújszállás lakossága az országos tendenciához hasonlóan folyamatosan csökken.

2006. december 31. napján 12.375 fő, 2010. december 31. napján 11.873 fő a város összlakossága.

A halálesetek száma továbbra is meghaladja a születések számát, ezért az esetleges elvándorlásokon kívül a természetes fogyás is csökkenti városunk összlakosság-számát.

Az életkor szerinti összetételt vizsgálva továbbra is megállapítható, hogy a lakosság legnagyobb részét a 18 és 59 év közöttiek alkotják, valamint magas a 60 év feletti lakosok száma. A 18 év alatti gyermekek az összlakosságnak kevesebb, mint 20 %-át képezik.

A férfiak és nők arányát vizsgálva megállapítható, hogy születéskor a nemek aránya kiegyenlített, 60 éves kor felett azonban ugrásszerűen megnő a női nemet képviselő lakosok aránya.

Kisújszállás Város lakónépességének kor és nem szerinti megoszlása (fő)

2010. december 31-i állapot

Életkor	férfi	nő	Összesen	Megoszlás
0-2	106	89	195	1,64%
3-5	156	158	314	2,64%
6-13	470	445	915	7,71%
14-17	280	278	558	4,70%
18-39	2029	1780	3809	32,08%
40-49	747	736	1483	12,49%
50-59	843	878	1721	14,5%
60-100	1178	1699	2877	24,23%
100-	1	0	1	0,01%
	5810	6063	11873	100,00%

A házasságkötések száma tovább csökkent. A fiatal párok körében népszerűbb a hivatalos eljárás nélküli együttélés. A házasulni szándékozók közül egyre többen választják az ügynevezett két-tanús esküvőket, amelyen az ifjú páron és a két tanún kívül senki vagy éppen csak a szűk család vesz részt.

Kisújszállás Város népességére vonatkozó összehasonlító adatok (fő)

Év	2006	2007	2008	2009	2010
Lakosságszám	12375	12227	12105	11972	11873
Csökkenés a megelőző évhez		148	122	133	99
Születettek száma	116	102	105	104	95
Meghaltak száma	172	104	207	176	175
Természetes fogyás	-56	-2	-102	-72	-80
Házasságkötések száma	49	74	55	53	36

3. Önkormányzati vagyon

Kisújszállás város Önkormányzatának ingatlanvagyonra 2010. decemberében 1153 db ingatlanból áll, melyek összértéke 8.089.570 eFt.

Az alábbi táblázat mutatja az ingatlan állomány 2006. és 2010. évi állását, a két időpont közötti alakulását:

	2006. XII.31-i állapot		2007. XII. 31-i állapot		2008. XII. 31-i állapot	
	db	eFt	db	eFt	db	eFt
Állomány összesen	1 110	5 900 529	1 128	6 048 236	1136	7 139 429
forgalomképtelen	658	3 849 960	664	3 922 121	675	5 084 838
korl. forgalomképes	161	1 779 423	167	1 800 013	167	1 761 420
forgalomképes	291	271 146	297	326 102	294	293 171
	2009. XII. 31-i állapot		2010. XII. 31-i állapot		2006-2010. év különbsége	
	db	eFt	db	eFt	db	eFt
	1146	7443943	1153	8 089 570	43	2 189 041
	681	5192371	682	5 618 933	24	1 768 973
	177	1945006	176	2 124 774	15	345 351
	288	306566	295	345 863	4	74 717

Az ingatlanok értékesítéséből származó bevételek és ingatlanvásárlására fordított kiadások alakulásának bemutatása:

	2006. évben (e Ft)	2007. évben (e Ft)	2008. évben (e Ft)	2009. évben (e Ft)	2010. évben (e Ft)
Ingatlanértékesítés bevétele	8 904	8 800	2 181	6 697	13 975
Ingatlanvásárlásra fordított kiadás	5 892	255	3 477	0	10 07

Az önkormányzat a bel- (Koronakert) és külterületi termőföldek megvásárlására vonatkozó koncepcióról szóló 247/2009. (VIII.28.) számú önkormányzati határozata alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a városban értékesítésre kerülő termőföldeket, befektetési céllal a termőföld elhelyezkedésétől függetlenül megvizsgálja a 2 ha-nál nagyobb területű, legalább 30 AK/ha minőségű termőföld megvásárlás lehetőségét.

Továbbra is célkitűzéseink közt szerepel az önkormányzati lakásállomány bővítése, azok állagának, komfortfokozatának növelése, javítása. Ezen cél megvalósítása a lakóházfelújítási keret felhasználásával és pályázati forrásból kerül finanszírozásra.

A nem lakás céljára szolgáló helyiségek egy részének pályázati forrásból történő felújítására 2011. év folyamán kerül sor.

Az önkormányzati lakások évenkénti komfortfokozat szerinti megoszlása a következő:

Év	Összkomfortos	Komfortos	Félkomfortos	Komfort nélküli	Összesen
<i>kerüljön törlésre</i> 2005.	7	71	4	47	129
2006.	8	68	2	36	114
2007.	8	69	2	35	114
2008.	9	73	2	36	120
2009.	9	74	2	35	120
2010.	8	76	9	28	121

4. Pénzügyi lehetőségek

4.1. Előzmények

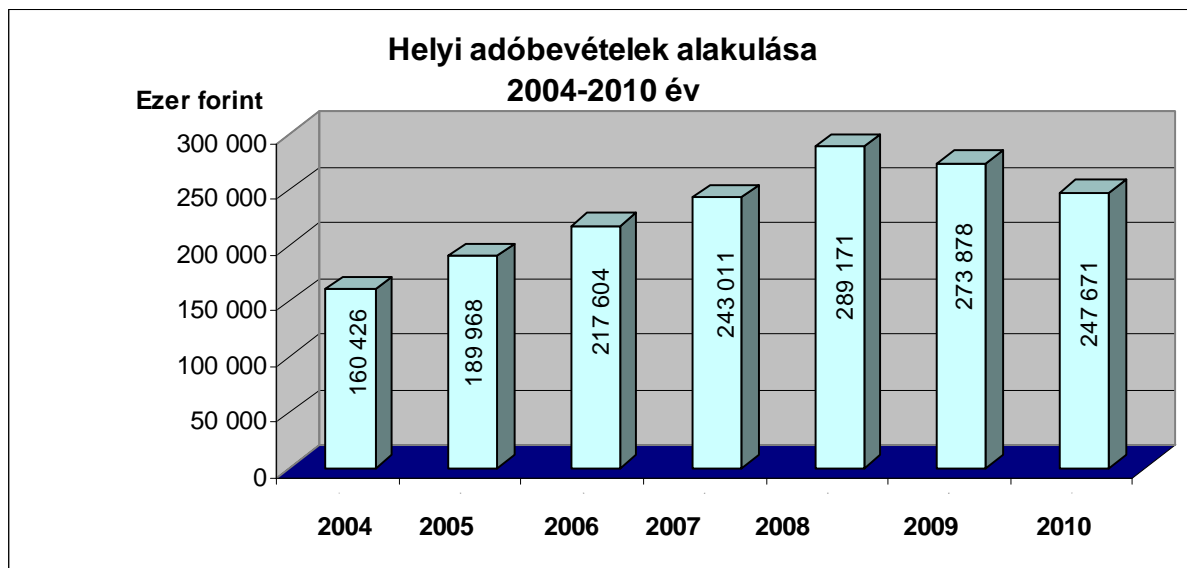
a) Felhalmozási bevételek-kiadások

Az előző -2006-2010. évi – gazdasági programban megfogalmazott célok eléréséhez forrásbővítésre volt szükség, mivel a felhalmozási célú saját bevételek nem nyújtottak fedezetet azok megvalósításához. A megfogalmazott célok elérése érdekében 2008. évben az önkormányzat – a hosszú és alapos előkészítésnek köszönhetően- nagyon kedvező feltételekkel kötvényt bocsátott ki. Ennek a pénzügyi konstrukciónak köszönhetően a város a kedvezőtlen kamatozású hiteleit kiváltotta, a 10 év alatt felhalmozódott működési hiány összegét visszafizette. A program biztosította 2008., 2009., és a 2010. évek fejlesztéseinek önerejét.

b) Működési bevételek és kiadások

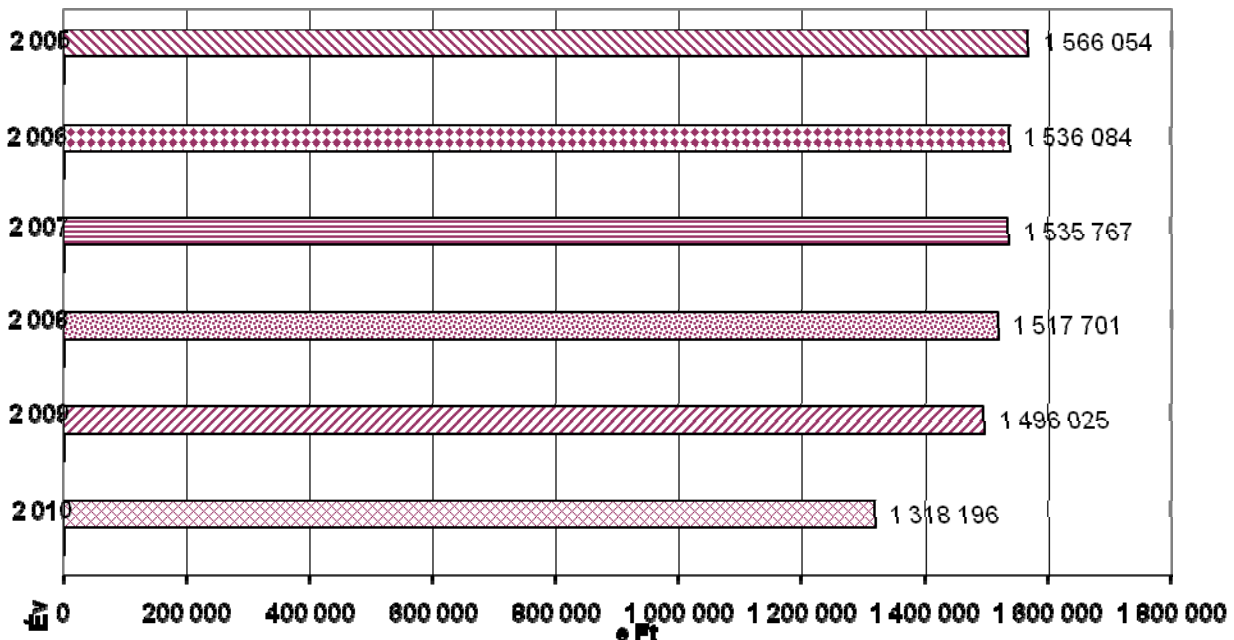
Az Önkormányzat egyik legfontosabb feladata a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly megtartása. A működőképesség fenntartása érdekében az önkormányzat minden évben megvizsgálta és racionalizálta a működési kiadásait. Az elmúlt években végrehajtott intézkedések több mint 250 millió forint megtakarítást jelentettek a költségvetésben, így az önkormányzat meg tudta őrizni a fizetőképességét.

Az elmúlt közel másfél évtized folyamán az önkormányzatok bevételi struktúrájának átrendeződése volt tapasztalható, ezen belül a saját bevételek felértékelődése, az állami támogatások leéptülése volt jellemző.

A saját bevételeken belül a helyi adóbevételek néhány év alatt jelentősen megemelkedtek, a 2004. évi bevételnél 54,4 %-kal több helyi adó bevételt realizáltunk. A saját bevétel növekedése azonban nem tudja kompenzálni azt a bevételi kiesést, amely a normatív támogatások csökkenéséből jelentkezik a költségvetésben.

Állami hozzájárulások alakulása 2005-2010 év

4.2 Éves költségvetésekben tervezhető további saját fejlesztési források

A saját bevételek növelésére az önkormányzat eszközei korlátozottak, növekedés az alábbi jogcímenen lehetséges:

- a) **Osztalék bevételek és az önkormányzati vagyon bérbeadásából származó bevételek növelése**
Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok nyereséges tevékenységéből várható osztalék, melynek mértéke évente változó. A Kumánia Kisújszállási Gyógy- és Strandfürdő, valamint a Hotel Kumánia üzemeltetésre átadása után az önkormányzati vagyon bérbeadásából származó bevételek növekedésére számítunk.
- b) **Helyi adóbevételek növelése**
  - a. A gyógy- és wellnesturisztikai beruházás - reményeink szerint - a vállalkozások számának növekedésével és a foglalkoztatás bővülésével jár majd. Ezek hatása nemcsak az adóbevételek növekedésében, hanem a kiadások csökkenésében – főképp a segélyek kiadásaiban – jelentkezhet néhány év múlva az önkormányzat költségvetésében.
- c.) **Az önkormányzati vagyon hasznosítása útján új bevételi források keresése:**
Meg kell vizsgálatni az önkormányzati kutak vízminőségét, abból a szempontból, hogy megfelelnek-e az ásványvízzé minősítésnek, és gazdaságos-e palackozó üzem létrehozása.

4.3. Több évre szóló elkötelezettségek

A kötvény bevételéből a 2011. és 2012. években tervezett fejlesztésekhez még több mint 1 milliárd forint lekötött összeg áll rendelkezésre, amelyből a már megnyert projektek saját erő összege finanszírozható.

A kötvénykibocsátás forrást biztosít a város fejlődéséhez, azonban 2011. évben a szerződés szerint meg kell kezdeni annak visszavásárlását. A kötvénybevételek, a hiteltörlesztések és azok kamatai a számítások szerint a helyben képződő saját bevételek csaknem felét lekötik majd, ami az önkormányzat pénzügyi

mozgásterét nagyon leszűkíti a következő években. **A bevételek növekedésével sem lesz lehetőség arra, - mivel a saját bevételek és a külső források az igényekhez képest szűkebbek - hogy a ciklusban minden tervezett fejlesztés megvalósulhasson, ezért nagyon fontos a tervezett fejlesztéseknél rangsort felállítani.**

A több évre szóló elkötelezettségek kimutatását az 1. számú melléklet tartalmazza.

III. Jövőkép

Magyarország és ezzel együtt az ország településeinek életét négyéves szakaszokra osztja a jelenlegi önkormányzati választási rendszer. Amikor azonban városunk jövőjét felelősséggel tervezzük, generációkban kell gondolkodnunk, nem pedig négyéves időszakokban. Ez utóbbi a hosszú távú városfejlesztési elképzeléseink feladatokra történő lebontásának eszköze, gazdasági program elnevezéssel.

Városfejlesztési elképzeléseink 2006 őszén vettek fordulatot városunk életében, amikor a lakosság elfogadta „*Az élhetőbb Kisújszállásért*” című programot. Ennek eredményeként a korábbinál nyíltabb várospolitikai és dinamikusabb városfejlesztés vette kezdetét, ami jelentős infrastrukturális beruházások megvalósításában és pályázati megalapozásban, valamint gazdag közösségi és kulturális életben nyilvánult meg.

Ezt a programot a „*Szívvvel és értelemmel – Kisújszállásért*” címmel kidolgozott programunk szerint kívánjuk folytatni, hiszen városunk lakosságának döntő többsége 2010 októberében kinyilvánította, hogy egyetért a benne szereplő városfejlesztési törekvésekkel. E gazdasági programunkban megfogalmazzuk hosszú távú városfejlesztési elképzeléseink céljait. Olyan életkörülmények megteremtését, amelyekben úgy érzi otthon magát városában a kisújszállási ember, hogy magát és családját biztonságban tudja. E biztonságérzet legfontosabb összetevői a közösség, a lakóhely, a munkahely, a tárgyi és szellemi-kulturális környezet megtartó ereje. A városvezetés konkrét intézkedéseinek ezeket az értékeket kell védenie és fejlesztenie.

E gazdasági programban összefoglalt feladatokkal városunk jövőjét olyan irányban szeretnénk formálni, aminek eredményeként Kisújszálláson

- rendezett, tiszta és egészséges a lakókörnyezet, szép a felújított a városközpont, az utcák rendezettek;
- tiszta az ivóvíz, a szennyvíz kezelése korszerű módon történik, a belvizet egész városból kiépített árok- és csatornarendszeren vezetik az élővizekbe, a lakossági hulladékot környezetbarát módon kezelik;
- az úthálózat az egész városra kiterjedően burkolt és biztonságos, ugyanakkor a város az országos vasúti és közúti közlekedésben könnyen elérhető;
- külterületek is rendezettek, földútjaink karbantartottak, járhatóak, a használók a közös érdeket és célt megértik,
- az ipari létesítmények a lakott területtől távolabb kialakított ipari parkban működnek;
- a jó infrastrukturális feltételeknek köszönhetően a munkahelyteremtő vállalkozások száma nő, közöttük olyan vállalkozások is létesülnek, amelyek a helyben megtermelt élelmiszereket, termékeket értékesítik;
- a lakosok számára helyben elérhetőek és szakszerűek az egészségügyi, közoktatási és közigazgatási alapszolgáltatások, sőt esetenként térségi szolgáltatások is működnek, a gyermekek szeretnek óvodába, iskolába járni, a szülők elégedettek az azokban folyó neveléssel-oktatással;
- élénk és gazdag a közösségi élet, a hagyományos és újonnan alakult civil szervezetek, egymással jó kapcsolatban működnek;
- a kulturális és sportélet igényes, a környék számára is vonzó szórakozási és kikapcsolódási alkalmakat kínál, és a lakosok élnek is ezekkel a lehetőségekkel;
- a kisújszállásiak
  - tájékozottak a '*város dolgai*' felől, sőt gyakran ad hírt magáról a város megyei és országos médiában is,
  - szívesen vesznek részt a város közéletében,
  - ismerik kun hagyományait, büszkék is elődeiknek a magyar történelemben többször bebizonyított helytállására,

- vendégszeretőek, ezért és a kiváló szolgáltatásairól a térségben, de az országban is egyre ismertebbé váló Kumánia Gyógy- és Strandfürdőnek, valamint a Hotel Kumániának nagy a látogatottsága, a turizmus a városban sokaknak munkát is ad.

Mindezeknek köszönhetően a lakosságszám eddig tapasztalt csökkenése megáll, majd néhány éven belül a születések száma nőni kezd, több lesz a munkalehetőség, és többen akarnak és fognak tudni itthon boldogulni. Kisújszállás valóban „*élhetőbb*” lesz, és térségünk egyik legdinamikusabban fejlődő kisvárosaként fogják ismerni. Ezt alapoztuk meg az elmúlt négy évben - **a következő négy év pedig a városfejlődést elősegítő építések időszakára lesz – a kálvini gondolat jegyében „Szívvel és értelemmel.”**

IV. Fejlesztési célok

1. Vállalkozások, munkaerőhelyzet

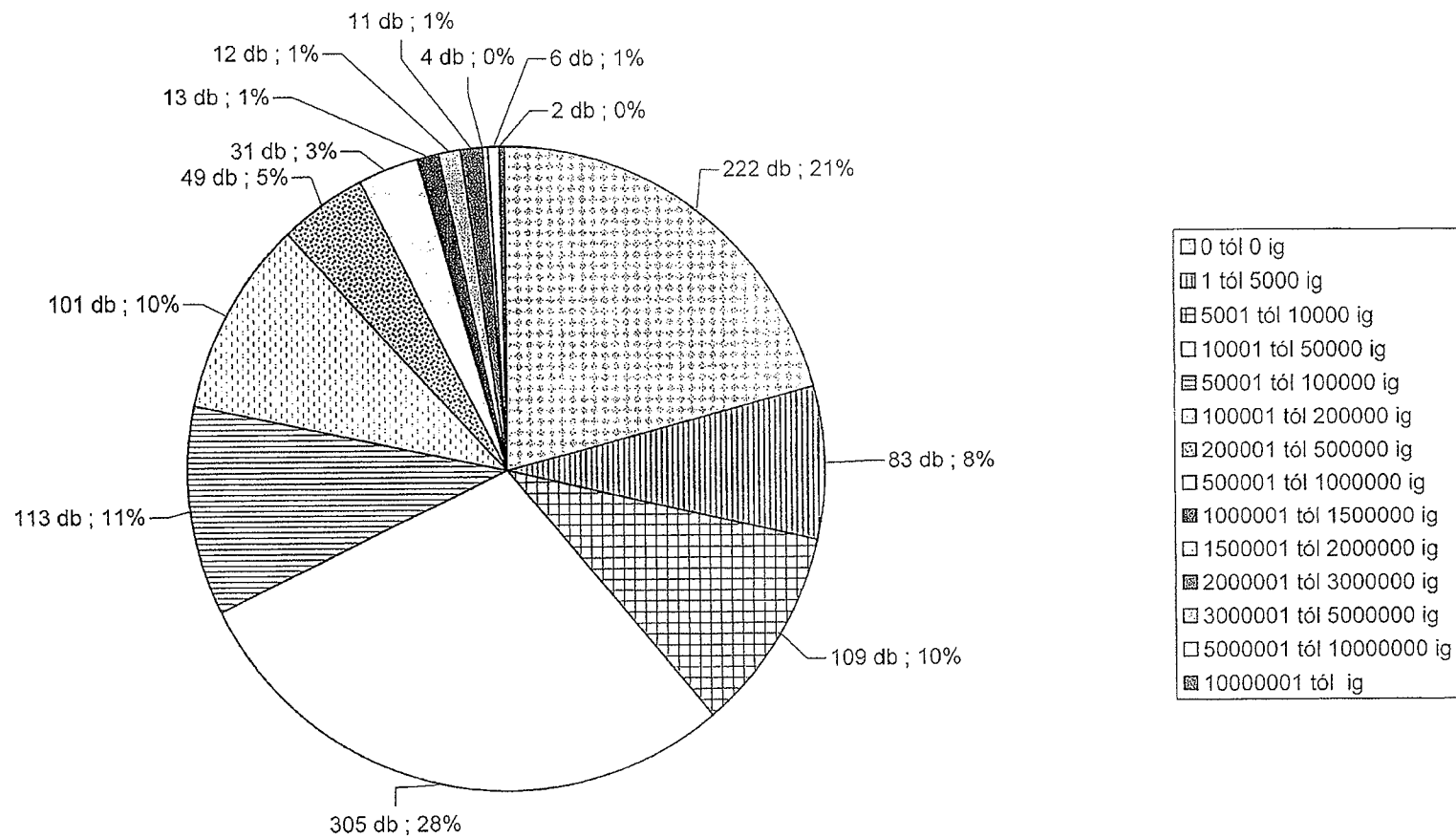
1.1. Vállalkozások

1.1.1. Iparüzési adó alakulása bevétel és ágazat szerint

A 2006-2010. évekről beadott bevallások alapján megállapított helyi iparüzési adó megoszlása

				2006.évi adatok		2007.évi adatok		2008.évi adatok		2009.évi adatok		2010.évi adatok		2010/2006
				db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	%
0	tól	0	ig	80	8,26%	77	7,86%	181	18,14%	240	25,72%	222	20,92%	277,50%
1	tól	5000	ig	103	10,64%	99	10,10%	83	8,32%	77	8,25%	83	7,82%	80,58%
5001	tól	10000	ig	97	10,02%	73	7,45%	147	14,73%	82	8,79%	109	10,27%	112,37%
10001	tól	50000	ig	387	39,98%	431	43,98%	319	31,96%	281	30,12%	305	28,75%	78,81%
50001	tól	100000	ig	116	11,98%	117	11,94%	111	11,12%	93	9,97%	113	10,65%	97,41%
100001	tól	200000	ig	66	6,82%	68	6,94%	67	6,71%	72	7,72%	101	9,52%	153,03%
200001	tól	500000	ig	63	6,51%	50	5,10%	42	4,21%	38	4,07%	49	4,62%	77,78%
500001	tól	1000000	ig	17	1,76%	18	1,84%	20	2,00%	17	1,82%	31	2,92%	182,35%
1000001	tól	1500000	ig	9	0,93%	13	1,33%	8	0,80%	10	1,07%	13	1,23%	144,44%
1500001	tól	2000000	ig	7	0,72%	9	0,92%	4	0,40%	6	0,64%	12	1,13%	171,43%
2000001	tól	3000000	ig	8	0,83%	10	1,02%	7	0,70%	9	0,96%	11	1,04%	137,50%
3000001	tól	5000000	ig	10	1,03%	8	0,82%	5	0,50%	3	0,32%	4	0,38%	40,00%
5000001	tól	10000000	ig	3	0,31%	4	0,41%	2	0,20%	3	0,32%	6	0,57%	200,00%
10000001	tól		ig	2	0,21%	3	0,31%	2	0,20%	2	0,21%	2	0,19%	100,00%
Osszesen:				968	100%	980	100%	998	100%	933	100%	1061	100%	109,61%

2010. évi Iparüzési adóbevétel befizetés nagysága szerinti megoszlása

*Iparüzési adóbevétel ágazatok közötti megoszlása
2010 évben (Ft-ban)*

Ágazat	Bevétel (Ft-ban)	%-ban
<i>Mezőgazdaság</i>	38 520 634 Ft	14,42%
<i>Ipar</i>	136 498 992 Ft	51,10%
<i>Szolgáltatás</i>	55 248 561 Ft	20,68%
<i>Kereskedelem</i>	33 600 333 Ft	12,58%
<i>Közigazgatás</i>	240 651 Ft	0,09%
<i>Egyéb</i>	3 004 565 Ft	1,12%
Összesen:	267 113 736 Ft	100,00%

1.1.2. A egyéni vállalkozási tevékenység megoszlása ágazat szerint

Egyéni vállalkozók száma és ágazat szerinti megoszlása városunkban 2006 – 2010. években

Ágazat	2006. évi adatok		2007. évi adatok		2008. évi adatok		2009. évi adatok		2010. évi adatok		2010/2006 %
	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	
Mezőgazdaság	247	25,52	232	23,67	227	22,75	223	23,9	188	17,72 %	76,11%
Ipar	139	14,36	138	14,08	140	14,03	139	14,89	249	23,47 %	179,14%
Szolgáltatás	323	33,37	336	34,29	312	31,26	252	27,01	224	21,11 %	69,35%
Kereskedelem- vendéglátás	181	18,69	195	19,9	234	23,45	231	24,76	301	28,37 %	166,30%
Közigazgatás- közszolgálat	59	6,1	62	6,33	67	6,71	72	7,72	71	6,69%	120,34%
Egyéb	19	1,96	17	1,73	18	1,8	16	1,72	28	2,64%	147,37%
Összesen:	968	100	980	100	998	100	933	100	1061	100,00 %	-----

Az egyéni vállalkozók száma és ágazat szerinti megoszlása elnevezésű táblázat tükrözi, hogy városunkban a kereskedelem-vendéglátás a legjelentősebb ágazat, ezt követi az ipar, a szolgáltatás, a mezőgazdaság, majd a közigazgatás-közszolgálat.

A gazdasági válság hatását a vállalkozási tevékenység területén is lehet érezni. 2009-2010. években 89 esetben szüntettek meg egyéni vállalkozást. 2010. évben 39 fő szüneteltette átmenetileg a tevékenységét.

1.2. Munkaerőhelyzet

Önkormányzatunknak fontos törekvése, hogy elősegítse a munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létesítését, bár tudjuk, lehetőségeink korlátozottak.

A munkahelymegőrzés, - teremtés területén kiemelt célnak tartjuk az önkormányzati ellátórendszer, intézmények, gazdasági társaságok megtartását és fejlesztését. Beruházásaink során lehetőséget biztosítunk a helyi vállalkozásoknak, a fejlesztések eredményeként pedig tartósan kínálunk munkalehetőséget a dolgozni akaró városlakók részére.

Városunk infrastrukturális fejlődése kedvezőbb feltételeket teremt a vállalkozások számára. Az ifjúsági szálláshely kialakítása, valamint a fürdőgyógyászati centrum és szálloda megépítése, működtetése szintén új munkahelyeket fog teremteni. A strandfejlesztésből eredő idegenforgalom a helyi, magán szálláshelyek, vendéglátóhelyek és kereskedelmi egységek iránti keresletet is növelni fogja.

Az elmúlt két év során nagy arányban nőtt a regisztrált álláskeresők száma. Munkahelyek szűntek meg, illetve több munkáltató volt kénytelen létszámcsökkentésről dönteni. Mindezek figyelembevételével folyamatosan törekszünk közfoglalkoztatás keretén belül is álláslehetőséget teremteni.

Az új közfoglalkoztatási rendszer keretében a 2011-es évben több, mint 300 fő munkába állítását tűztük ki célul. Bár a foglalkoztatás napi négy órában és rövid időtartamra szól, a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával lehetővé tesszük, hogy az elkövetkező években a bérpótló juttatásra jogosult személyek ne essenek el az ellátástól amiatt, hogy nem találnak munkalehetőséget.

2. Közoktatás

2.1. Kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény határozza meg, hogy a közoktatásban melyek azok a feladatok, amelyeket a települési önkormányzatoknak kötelező feladatként kell ellátniuk, és melyek azok, amelyeket átvállalhatnak a megyei önkormányzatoktól.

2.1.1. Kötelező feladatok

A kötelező feladatok körébe az **óvodai ellátás**, valamint az általános **iskolai és nevelés és oktatás** tartozik, mely kötelezettség magában foglalja a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátását is, amennyiben azok a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhetők, oktathatók. Önkormányzatunk e kötelező feladatait e gazdasági program időszaka alatt továbbra is az alábbi intézményeinek működtetésével kívánja ellátni:

- a) Városi Óvodai Intézmény
- b) Arany János Általános Iskola
- c) Kossuth Lajos Általános Iskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Diákotthon.

2.1.2. Önként vállalt feladatok

Az önként vállalt feladatok köréből önkormányzatunk – szintén továbbra is – középfokú nevelési és oktatási, alapfokú művészetoktatási, kollégiumi nevelési, pedagógiai szakszolgálati és pedagógiai szakmai szolgáltatási feladatokat vállal és lát el, intézmények működtetésével, a következők szerint:

- a) Kossuth Lajos Általános Iskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Diákotthon: **kollégiumi ellátás** általános iskolai tanulók részére, **pedagógiai szakszolgálatban logopédiai ellátás** (a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulással együttműködve Kenderesen is), **gyógytestnevelés, nevelési tanácsadás, továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadás**, valamint **gyógypedagógiai tanácsadás**.
- b) Móricz Zsigmond Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium: középfokú nevelés és oktatásban **gimnáziumi és szakközépiskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés** középfokú iskolákban tanulók számára), valamint **pedagógiai szakmai szolgáltatás**.
- c) Illéssy Sándor Szakközép- és Szakiskola: középfokú nevelés és oktatásban **szakközépiskolai és szakiskolai nevelés és oktatás**.
- d) Alapfokú Művészetoktatási Intézmény: **alapfokú művészetoktatás** zeneművészet, néptánc és képzőművészet (grafika, festészet) tanszakokon.

2.2. A helyi közoktatás-tervezés alapidokumentumai: közoktatási intézkedési terv, minőségirányítási program, esélyegyenlőségi terv

A címben megnevezett három tervezési dokumentum foglalja össze, illetve fejt ki részletesen a települési önkormányzatok közoktatási feladatainak ellátásra vonatkozó elveket, döntéseket, feladatokat. **Az önkormányzati gazdasági program mindezek alapját képezi.**

2.2.1. Intézkedési terv

Az önkormányzatok közoktatási feladatellátásról a közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX. törvény szerint a helyi önkormányzatoknak külön intézkedési tervet kell készíteniük. A törvény 85. § (4) bekezdése szerint: „A helyi önkormányzat önállóan vagy más helyi önkormányzattal közösen köteles a közoktatási feladatai megszervezéséhez szükséges önkormányzati döntés-előkészítést szolgáló feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és -fejlesztési tervet (a továbbiakban: önkormányzati intézkedési terv) készíteni. Az önkormányzati intézkedési tervnek figyelembe kell vennie a fővárosi, megyei fejlesztési tervet. Az önkormányzati intézkedési tervnek tartalmaznia kell, hogy az önkormányzat a kötelező feladatait milyen módon látja el, illetőleg milyen nem kötelező feladatokat kíván a helyi önkormányzat ellátni. Tartalmaznia kell továbbá az intézményrendszer működtetésével, fenntartásával, fejlesztésével, átszervezésével összefüggő elképzeléseket.”

Önkormányzatunk rendelkezik hatályos közoktatási intézkedési tervvel, melyet azonban 2011-ben felül kell vizsgálnunk. **A közoktatás jelenleg nagy változás előtt áll, az Országgyűlés ugyanis hozzalátott a közoktatásról szóló törvény átfogó felülvizsgálatához és módosításához. A törvénymódosítás tervezetének koncepcióját gazdasági programunk készítésének idején bocsátották széles körű szakmai vitára, véleményezésre.** 2011-ben a felülvizsgált és átdolgozott közoktatási törvény várhatóan megjelenik, mely minden bizonnyal átír több, alapvető fontosságú rendelkezést, működtetési, eljárási folyamatot. **Ez jelen tervezésünket a következők szerint befolyásolja:**

- a) Terveznünk a jelenleg hatályos jogszabályi keretek között kell.
- b) Kinyilvánítjuk közoktatási intézményeink megtartásának, fenntartásának és további működtetésének szándékát.
- c) Megfogalmazzuk a helyi közoktatás működtetésének legfontosabb alapelveit.
- d) A törvénymódosítás során a fentiek figyelembevételével a lehetséges fórumokon élünk a véleménynyilvánítás jogával.
- e) Az új közoktatási törvény megjelenése után, annak rendelkezései alapján felülvizsgáljuk önkormányzatunk közoktatási feladat-ellátási intézkedési tervét, illetve amennyiben erre a későbbiekben nem lesz szükség, az új törvény alapján áttekintjük önkormányzati közoktatási feladatainkat.

2.2.2. Minőségirányítási program

A közoktatási minőségirányítási program a „az önkormányzati közoktatási rendszer egészére határozza meg a fenntartó elvárásait, az egyes intézményeknek a fenntartói elvárásokkal kapcsolatos feladatait, a közoktatás rendszerének és a közoktatást érintő más ágazatok – gyermek- és ifjúságvédelem, szociálpolitika, munkaerő-gazdálkodás, közművelődés, egészségügy – kapcsolatait, a fenntartói irányítás keretében tervezett szakmai, törvényességi, pénzügyi ellenőrzések rendjét” – fogalmaz a hatályos közoktatási törvény 85. § (7) bekezdése. **Önkormányzatunk rendelkezik hatályos közoktatási minőségirányítási programmal, melyet azonban az új közoktatási törvény alapján szintén indokolt lesz felülvizsgálni.**

2.2.3. Esélyegyenlőségi terv

Közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv elkészítéséről a közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX. tv. 105. § (1) bekezdése rendelkezik a következőképpen: „A helyi önkormányzat az önkormányzati intézkedési terv, illetve a fővárosi, megyei fejlesztési terv részeként vagy az abban foglaltakra tekintettel önálló intézkedési tervként meghatározza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket (a továbbiakban: közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv).” **Önkormányzatunk rendelkezik hatályos közoktatási esélyegyenlőségi tervvel. A települési önkormányzatoknak települési esélyegyenlőségi programot kell készíteniük, melyek megléte a további európai uniós pályázatok benyújtásának egyik előfeltétele lesz. Emiatt a két dokumentumot össze kell hangolni.**

2.3. Általános fejlesztési feladatok

- 2.3.1. Önkormányzatunk és közoktatási intézményeink felelőssége a helyi fiatalok életkezdési esélyeinek megteremtésében alapvető fontosságú. Ennek érdekében kötelességünk fejlődésükhöz a rendelkezésünkre álló feltételeket javítani, fejleszteni és bővíteni. Ezért **meg kell őrizni az önkormányzat fenntartásában működtetett közoktatási intézmény-, illetve szolgáltatási rendszert** annak sokszínűségével és értékeivel együtt. A fejlesztéseket, esetleges szerkezet-átalakításokat a lakossági, illetve partneri igények, a jogszabályok biztosította lehetőségek és a finanszírozási feltételek függvényében kell megvalósítani.
- 2.3.2. Továbbra is erősíteni **kell városunknak a kistérségi és térségi közoktatási feladat-ellátásban betöltött szerepét**, különösen a középfokú oktatásban, a kompetenciaalapú nevelés-oktatásban szerzett tapasztalatok megismertetésében, valamint a referencia intézményi szerepben vállalt tudás és tapasztalatok átadásában.
- 2.3.3. A gyermek- és tanulólétszám tapasztalható csökkenésének, a szociális hátrányok, sok esetben ez ezekkel együtt járó a tanulási problémák növekedésének és súlyosbodásának problémáira az önkormányzatnak **a közoktatási és gyermekvédelmi intézkedések** minél szélesebb körű, gondoskodó intézkedéseivel kell felelnie. Ezen intézkedések köréből kiemelendők:

2.3.3.1. A létszámcsökkenésből eredő kiemelt feladatok:

- a) a gyermek- és tanulócsoportok számának folyamatos figyelemmel kísérése annak érdekében, hogy a különböző csoportok száma, létszáma, és a szükséges pedagógus, illetve nem pedagógus álláshelyek száma a jogszabályi előírásoknak és lehetőségeinknek megfeleljen,
- b) a fentiek alapján folyamatosan figyelemmel kell kísérni a közoktatási célokra használt ingatlanok mennyiségét és azok állapotát.

2.3.3.2. A szociális hátrányok csökkentését ellensúlyozó kiemelt intézkedések:

- a) továbbra is biztosítani kell a gyermekek/tanulók kedvezményes **étkeztetését**,
- b) a **napközi**, illetve az **iskolaotthonos** ellátást,

- c) az **óvodai fejlesztő programokat**, valamint az általános iskolákban az integrációs felkészítést,
- d) a **tankönyvekhez** való ingyenes vagy kedvezményes hozzájutást (jogsabályi kötelezettségek alapján),
- e) a **diákotthoni** ellátást,
- f) a gyermekvédelmi feladatok koordinált ellátását, ezzel együtt a **gyermekvédelmi kerekasztal** és **gyermekvédelmi jelzőrendszer** működtetését,
- g) a **nyári táborok** támogatását, különös tekintettel a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatására,
- h) a **nyári napközis tábort**,
- i) a kedvezményes **nyári gyermekétkeztetést**.

2.3.3.3. A tanulási problémák növekedésének és súlyosbodásának ellensúlyozására szükséges kiemelt intézkedések:

- a) az integrálható sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók szakszerű ellátásához szükséges **szakemberek** biztosítása,
- b) e tanulók neveléséhez és oktatásához szükséges **sajátos feltételek** (óraszámok, helyiségek, eszközök biztosítása),
- c) a befogadó és elfogadó intézményi (beleértve a gyermek- és tanuló csoportját) **környezet** kialakítása,
- d) a **nevelési tanácsadás** további biztosítása,
- e) **iskolapszichológus** alkalmazása.

2.3.4. **Az eredményes nevelés feltétele a városi széles körű együttműködés**, amit az önkormányzat intézményeitől elvár, más fenntartású intézményeket, sport- és civil szervezeteket pedig az együttműködésre felkér. Ezek konkrét formáit a folyamatos működés során az önkormányzati közoktatási intézményeknek kell megtalálniuk, folytatva az eddigi jó példákat pl. a pályázatok benyújtásában, rendezvények megvalósításában. Ezekben az önkormányzatnak is partnerként kell együttműködnie, és döntései során figyelemmel kell lennie azoknak a gyermekekre, tanulókra gyakorolt hatásaira (pl. a kiírt pályázatokban feltételként határozható meg a fiatalok bevonása különböző tevékenységekbe).

2.3.5. **Kiemelt figyelmet kell fordítani a tehetséges tanulók fejlődésének elősegítésére.** Ennek érdekében az iskolákban a tehetséggondozásra fordítható **órakeretet** ki kell használni pl. **szakkörökre, sportfoglalkozásokra, versenyekre** való felkészítésekre, iskolai és/vagy iskolák közötti versenyek megszervezésére. Az önkormányzat továbbra is támogatja a két általános iskolában az **emelt szintű oktatást** (testnevelés, ének-zene), és működteti az alapfokú **művészetoktatási** intézményt. A fiatalok tehetséggondozásából az önkormányzat **közművelődési** intézményeinek is ki kell venniük részüket pl. versenyek, pályázatok, rendezvények szervezésével. Az önkormányzat támogatja, hogy közoktatási intézményei **tehetségpontként** regisztrálhassák magukat, és tehetséggondozó tevékenységrendszerüket az így szerzett tapasztalatokkal javítsák. Az önkormányzat folytatja a kiemelkedő tanulmányi és sporteredményeket elért tanulók és felkészítőik elismerését, ezzel is motiválva a fiatalokat.

2.3.6. **A továbbtanuló fiatalok támogatására** az önkormányzat továbbra is támogatja a Városi Ösztöndíj Alapítványt, és részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázatban.

2.3.7. Az iskolai **egészségnevelési** programok megvalósításra nagy hangsúlyt kell helyezni. Gyermkeink egészséges fejlődése érdekében az önkormányzat biztosítja a **gyógytestnevelés** feltételeit, és a városi gyógy- és strandfürdő beruházás elkészülte után ismét megvizsgálja az **úszástanuláshoz** biztosítható feltételeket. Az iskolákban biztosítani kell a **tömegsport-**

lehetőségeket – ezek megtartását, kihasználtságát iskolai és fenntartói szinten is ellenőrizni kell.

- 2.3.8. Az önkormányzat fontosnak tartja, hogy a helyi közoktatási rendszerből kikerülő fiatalok **humánus erkölcsi értékrenddel, magyarságtudattal, korszerű infokommunikációs műveltséggel**, legalább **egy idegen nyelv** ismeretével, valamint a **Nagykunság és városunk hagyományainak ismereteivel** rendelkezzenek, és a megszerzett **tudásukat alkalmazni tudják**. Ezért az önkormányzat támogatja azokat az iskolai és helyi más intézményi kezdeményezéseket, amelyek ezeket segítik elő: pl. pályázatokat, versenyeket, rendezvényeket, külföldi (partnertelepülési/testvériskolai) kapcsolatokat.
- 2.3.9. Az önkormányzat fontosnak tartja közoktatási intézményei munkájának folyamatos figyelemmel kísérését, ezért a törvényességi, szakmai és pénzügyi **ellenőrzések** mellett tematikus ellenőrzéseket végeztet, amelyek tartalmát mindenkor az éves ellenőrzési programban határozza meg.
- 2.3.10. Az esélyegyenlőség érdekében szükséges intézkedéseket a közoktatási esélyegyenlőségi programban, a nevelő-oktató munka során elvárt feladatokat pedig a közoktatási intézkedési tervben és a minőségirányítási programban kell részletesen kidolgozni, illetve azokat a fentiekben foglaltak figyelembevételével felülvizsgálni.

2.4. Fejlesztési feladatok az önkormányzati kötelező közoktatási feladatok ellátásában

2.4.1. Városi Óvodai Intézmény

- a) Az önkormányzat továbbra is biztosítja a **hároméves** (illetve a jelenlegi szabályozás szerint 2,5 éves) **kortól történő óvodáztatást** a Városi Óvodai Intézményben, illetve annak hat tagóvodájában, a kialakított tagóvodai körzetek figyelembevételével. Az intézmény szakmai és innovatív, pályázati munkája kiemelkedően jó, a hagyományos és legkorszerűbb óvodai nevelési gyakorlat eredményei egyaránt jelen vannak az intézményi pedagógiai munkában. A szakmai munkában ennek megtartása a fontos feladat, emellett új kihívás a **referenciainitézményi** szerepnek való megfelelés.
- b) Az óvodai ellátás biztosításában az épületrendszer széttagoltsága és egyes tagóvodák (Béla Király Úti, Bocskai Úti Tagóvodák, kiváltképp pedig a Vasvári) épületeinek állaga jelenti a legnagyobb problémát. Ennek megoldása érdekében az önkormányzat a Bocskai Úti Tagóvoda helyén **új, ötcsoportos, tornaszobás óvoda** építését tervezi kedvező pályázati lehetőség esetén. Sikeres pályázat és építés eredményeként kiváltható lesz a Vasvári Tagóvoda épülete.
- c) A b) pontban leírt fejlesztés mellett a keresni kell azokat a pályázati lehetőségeket, melyek segítségével a meglévő óvodaépületek fejleszthetők, korszerűsíthetők, és ezek révén az elavult épületek működtetési költségei csökkenthetők.

2.4.2. Arany János Általános Iskola

- a) Az európai uniós pályázatok megjelenése óta kiemelkedő pályázati tevékenységet folytató iskola pedagógiai gyakorlatába beépültek a kompetenciaalapú oktatás módszerei, az iskola eszközparkja érdemben gazdagodott. Ez az az általános iskola, amelyben a legerősebben érezhető volt a gyermeklétszám csökkenése. Kiemelten fontos feladat tehát az **évfolyamonkénti két-két osztály** megléte, ami eredményes beiskolázást igényel, ennek pedig a pedagógiai munka iskolán kívüli kedvező megítélése is a feltétele. Ezért kell különösen nagy gondot fordítani az eredményes nevelés-oktatásra, a hátránykompenzációra, különösen pedig az iskola arculatát meghatározó

testnevelés emelt óraszámában történő oktatására. Ez utóbbihoz kapcsolódva meg kell vizsgálni sportiskola létesítésének bevezetését, ami magával hozhatja a térségi beiskolázás lehetőségét is.

- b) Az iskola nyitott aziránt, hogy az általános iskolából lemorzsolódók számára **esti (felnőttek/dolgozók általános iskolája)** oktatást indítson. Ennek két fontos eredménye lehet: egyrészt az érintettek általános iskolai bizonyítványhoz való juttatása, ami szakmaszerzés felé is orientálhatja őket, másrészt pedig a pedagógusfoglalkoztatás javítása. Meg kell vizsgálni ezen oktatási forma indításának lehetőségét. (A döntést befolyásolja a tankötelezettségi korhatár várható változása.)
- c) A tanulócsoporthoz számának csökkenése miatt **2011 nyarán a Napközi Otthon épülete iskolai funkciójában megszüntethető**. Az önkormányzat ezt az épületet emiatt más célra kívánja hasznosítani.
- d) Az önkormányzat pályázati lehetőség esetén felújíttatja az iskola központi épületének homlokzatát és tetőzetét, a jelenlegi lapos tető helyett nyeregteret kerülne az épületre. Az épület homlokzatának, beton paneleinek felülvizsgálata statikai szakvélemény alapján halaszthatatlan. A **felújítás** részeként szükséges a nyílászárók cseréje és a homlokzati hőszigetelés megoldása.

2.4.3. Kossuth Lajos Általános Iskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Diákotthon

- a) Az iskola részben kötelező, részben pedig önként vállalt önkormányzati feladatokat lát el. Az intézmény tanulólétszáma az elmúlt évek tendenciái alapján kiegyensúlyozottnak mondható az évfolyamonkénti minimum két-két osztály meglétével. Ez a pedagógiai munka eredményességének és a szülők általi elismertségének is köszönhető. Az iskola arculatának (emelt óraszámú folyó ének-zenei oktatás) és következetes szakmai munkájának megőrzése és fejlesztése folyamatos feladat. Ebben kiemelt szerepe van a kompetenciaalapú nevelés-oktatás módszertana további alkalmazásának, a pályázati munka folytatásának, a referenciainstanzionális és a tanítójelöltek gyakorlóiskolája szerep eredményes ellátásának.
- b) Az iskola épületfeltételeinek biztosításában a következők megoldását kell e gazdasági program ciklusa alatt megvalósítani:
  - ba) a **Rákóczi úti főépület sportpályájára védőréteget kell tenni**, mert az eredeti burkolat több helyen balesetveszélyessé vált,
  - bb) a Kossuth úti épület osztálytermei közül kettő megszűnik a régi mozi-vigadó felújítása miatt, ezért az önkormányzat támogatja a tanulók elhelyezésének azt a módját, amely a **főépület tetőterének kihasználására** irányul (technika tanterem kialakítása).

2.5. Fejlesztési feladatok az önkormányzati önként vállalt közoktatási feladatok ellátásában

2.5.1. Kossuth Lajos Általános Iskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Diákotthon

- a) Az iskola által ellátott önként vállalt feladat a **diákotthoni ellátás és a pedagógiai szakszolgálat működtetése**. A diákotthoni ellátásban az önkormányzat továbbra is **egy kollégiumi csoport működtetését engedélyezi**. Tekintettel a diákotthonban elhelyezett tanulók hátrányos szociális helyzetére, ellátásukban nagy hangsúlyt kell helyezni a hátránykompenzációra és eredményes szocializációjuk elősegítésére.
- b) A pedagógiai szakszolgálat által ellátott feladatokat az önkormányzat továbbra is vállalja. A fejlesztést az az iskoláktól évek óta megfogalmazott igény indokolja, amely szerint az egyre gyakoribb magatartási, beilleszkedési, mentális tanulói problémák kezeléséhez **iskolapszichológus** szükséges. Ezen álláshely biztosításának lehetőségét a közoktatási

törvény módosítását követően, a közoktatási intézkedési terv felülvizsgálatakor meg kell vizsgálni, és kedvező esetben e gazdasági program ciklusa alatt meg is kell valósítani.

2.5.2. Móricz Zsigmond Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium

- a) E középfokú közoktatási intézmény kistérségünk és régióink egyik elismert iskolája, mely az elmúlt évtizedben a középfokú iskolákba is begyűrűző tanulólétszám-csökkenés ellenére meg tudta őrizni tanulói bázisát. Ez elsősorban az iskola innovativitásának és szakmai munkája megerősödésének köszönhető. Az innovativitás legutóbb a Térségi Iskola- és Óvodafejlesztő Központ pályázati megvalósításában és az ebből eredő további sikeres pályázatokban nyilvánult meg. Ezek által az iskola módszertani kultúrája megújult, és az iskola történetében eddig példátlan mértékű technikai fejlesztés valósult meg. A **térségi meghatározó szerep** további biztosítéka a **referenciaintézményi** feladatok eredményes ellátása.
- b) Az igények felismerése és az azoknak való megfelelés az iskola pedagógiai munkájában mindig megmutatkozott, legutóbb a nyelvi előkészítő évfolyammal induló osztályok indítását és a szakképzésben történő folyamatos megújulást említhetjük. Alapvető fontosságú azonban, hogy az iskola a pályázati eredményesség és innovativitás mellett őrizze meg, illetve erősítse szakmai, oktató pedagógiai munkáját, ami elősegíti az iskola **jó beiskolázási** potenciáljának megőrzését.
- c) Az iskola jó példával jár elől a város közoktatási intézményei körében a **partnertelepülési kapcsolatok** alakításában, valamint az **informatika gyakorlatban való hasznosításában** (ld. a Taninform iskolaadminisztrációs rendszer lehetőségeinek kihasználásában). Az iskola jó tapasztalataival segítse önkormányzatunk más közoktatási intézményeinek ebbéli tevékenységét.
- d) Önkormányzatunk és szakképzést folytató intézményeink számára előnytelennek tapasztaltuk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szakképzés-szervezési Társulásban való önkormányzati tagságunkat, illetve az intézményeink részvételét. A jelentős tagsági díj mellett nem részesültünk a pályázati támogatásokból, és a szakképzési hozzájárulások megfelelő részének visszaulása is hosszadalmas volt. Ezért az önkormányzat döntött a társulásból való kilépésből. **2011 végéig kedvezőbb tagsági feltételeket nyújtó szakképzés-szervezési társulásba kell belépünk.**
- e) Az iskola épületfeltételeinek fejlesztésében alapvető fontosságú a **tornacsarnok átalakítása**, ami magában foglalja egy olyan, kb. 500 ülőhelyes lelátóval rendelkező közösségi tér kialakítását, ami a városi és iskolai nagyrendezvények kapacitásigényét is kielégítené. Ezt az átalakítást az önkormányzat pályázati forrással tervezi megvalósítani.
- f) Jelenleg jogszabályi **előírás a szintenkénti és nemenkénti vizesblokkok megléte** egy iskolában. Középfokú iskolánkban, a Széchenyi út 4. szám alatti épületben ehhez nem biztosítottak a feltételek, sőt a meglévő, ilyen célú helyiségek is leromlott állapotúak. E probléma **megoldást igényel** – vagy a tornaterem felújításával és átalakításával együtt, vagy pedig önálló beruházásként. Erre szintén keresni kell a pályázati támogatás(oka)t.
- g) A középfokú iskolához tartozó, kollégiumi funkciójában megszűnt **Széchenyi úti iskolai épület** további hasznosításáról az önkormányzatnak tárgyalnia kell. Keresni kell az olyan, közösségi funkciójú fejlesztési lehetősége(ke)t – esetlegesen a mellette lévő konyha és ebédlő felújításával – amire pályázati támogatás nyerhető el. E városképileg is értékes épületet tehát szükséges **értelmes funkcióval ellátva felújíttatni.**

- h) **A Dózsa György úti középiskolai kollégium épülete is felújítást igényel**, erre pályázati lehetőségek függvényében kerülhet sor.

2.5.3. Illéssy Sándor Szakközép- és Szakiskola

- a) Önkormányzatunk ezen iskolája **a gazdasági és szociális problémák közoktatásra gyakorolt hatásainak leginkább kitett intézménye**. A szakképzés rendszerét az elmúlt másfél évtizedben szinte két-három évenként átalakították, miközben sajnos máig sem jól körülírható a gazdasági szféra szakemberigénye. Ennek ellenére szakképző iskolánk képzési struktúrájával alkalmazkodott a városunkban és térségünkben érzékelt gazdasági igényekhez, és – a rendelkezésére álló személyi és tárgyi/anyagi feltételeket – folyamatosan gondozta, fejlesztette szakmakinálatát a szakiskolai és szakközépiskolai vonalon egyaránt. Kizárólag támogatott vagy kiemelten támogatott képzési kínálatokkal rendelkezik, s több hiányszakmában ösztöndíj folyósításával képes kiszolgálni a térség és a megye gazdaságának szakemberigényét. Ennek is köszönhető, hogy az iskola tanulólétszáma az utóbbi években 500 fő körül stabilizálódott. A következő időszakban azonban mégis jelentősebb létszámcsökkenésre kell számítani, mert kevesebb az általános iskolákból kikerülő tanulók száma, és a szakképzés rövidebb idejűvé válik. **Az iskola szakképzési profiljának megtartása és bővítése ezért is különösen fontos**.
- b) Az iskola a szakiskolai képzést és a szakközépiskolai képzést egyaránt kínálja fel a végzős nyolcadikosok számára, és törekedjen arra, hogy **az iskola működésének stabilitása érdekében évfolyamonként legalább 3 osztályt indíthasson**. Az önkormányzat támogatja a felnőttek/dolgozók iskolájának indítását, esetlegesen más önkormányzati iskolával együttműködve (ld. 2.4.2. részben, az Arany János Általános Iskolánál a b) pontban írottakat).
- c) A szakképzési profil mellett az iskolában folyó **pedagógiai munkában a tanulók szociális problémáinak kezelésére különösen nagy figyelmet kell fordítani**. Jelenti ez a felzárkóztatás elősegítését az alapkészségek terén, megfelelő végzettségű pedagógusok alkalmazását, a szocializáció elősegítését, az elmaradt tanórák minimálisra csökkentését, a hiányzások következetes számonkérését, a pedagógiai gyakorlat módszereinek, eredményeinek és problémáinak folyamatos elemzését és javítását.
- d) **A szakképzés-fejlesztésnek a képzési szerkezetben és a képzési tartalomban egyaránt meg kell jelennie**. A képzési szerkezetben oly módon, hogy **az iskolának lépést kell tartania a szakképzési szerkezet kínálta legaktuálisabb lehetőségekkel**: a 2+3 éves képzés kifutására, a 2+2, valamint a 3 éves időtartamú szakképzésre a továbbiakban is egyaránt lehetőséget kell adnia. A képzési tartalmat illetően **az iskola olyan szakmákat indíthat, amelyeket a regionális fejlesztési és képzési bizottság támogatottnak vagy kiemelten támogatottnak minősít**. A szakközépiskolai osztályokra ugyanez vonatkozik.
- e) Az iskolai **gyakorlati oktatás** feltételeinek biztosítása során a következőket kell megvizsgálni:
- ea) Az iskola bérelt tanműhelyei közül a **festő tanműhely** (Kisújszállás, Nagy Imre út 15.) a 2010/2011. tanév végével megszüntethető, mert nem lesz az iskolának festő, mázoló és tapétázó szakmát tanuló diákja.
- eb) A bérelt **építőipari tanműhely** (Kisújszállás, Kossuth út 10.) kiváltása megoldható a Rézműves iskolai szakképző helyen kisebb átalakítással, beruházással.
- ec) A szintén bérelt **fa-, illetve fémipari tanműhelyek** kiváltására egyelőre nincs lehetőség, de a faipari tanműhely önkormányzati tulajdonba történő megszerzését meg kell vizsgálni. Az iskolának továbbra is törekednie kell tanműhelyei költséghatékony, ugyanakkor a szigorú biztonsági előírásokat betartó működtetésére.

- f) A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szakképzés-szervezési Társulásban való részvételünkkel kapcsolatban a 2.5.2.sz. rész d) pontjában tett megállapítások itt is relevánsak.

2.5.4. Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

- a) **Az önkormányzat e közoktatási intézménye alapvetően a tehetséggondozás és ezáltal a személyiségfejlesztés intézménye. A zeneművészeti, képzőművészeti (festészet és grafika) és néptánc tanszak eredményeit meg kell őrizni.**
- b) Az iskola profiljának bővítését meg kell vizsgálni az igények és a pénzügyi lehetőségek szempontjából a **balettoktatás** (a néptáncoktatáshoz kapcsolódva) és a **magánének tanszak** esetében.
- c) Az iskola továbbra is segítse a profiljához kapcsolódó, illetve az iskola által létrehozott **művészeti csoportok** működését, melyek a következők: Phoenix Vegyeskar, Mellofon Fúvóegyüttes, Városi Vonószenekar, Nagykun Táncegyüttes. Az önkormányzat e művészeti csoportok működését minden évben külön is támogatja. Mindezeket túl szorgalmazzuk – elsősorban a néptáncoktatás segítésére – **népzenei együttes** létrehozását.
- d) **A képzőművészeti oktatáshoz** megfelelő helyiségek szükségesek, erre az önkormányzat a **Papi Lajos Alkotóházat** biztosítja. Az épület felújítást igényel, erre keresni kell a pályázati lehetőségeket. Olyan megoldást kell találni, amelynek révén a képzőművészeti oktatás mellett az Alkotóház helyet ad a Papi Lajos szobrászművészre emlékeztető állandó kiállításnak és időszakos kiállításoknak.
- e) **A néptáncoktatásra** a Nagykun Klub megfelelő, azonban a táncterem (nagyterem) parketta burkolata a tánchoz rugalmatlan, megviseli a fejlődő szervezetű gyermekek, növendékek, de a tanító pedagógusok ízületeit is. E probléma megoldását a parketta hajópadlóra történő cseréje jelenti, amit pénzügyi, pályázati lehetőségek függvényében az önkormányzat megvalósít.

3. Szociális és gyermekjóléti ellátás

Önkormányzatunk az állami kiegészítő normatív támogatás igénybevétele érdekében 2008. január 1-jétől a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális szolgáltatásokat és a gyermekjóléti ellátásokat a Karcagi Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül biztosítja. Az intézmény vagyona továbbra is önkormányzatunké, akárcsak az intézmény bevételei és állami támogatása által nem fedezett kiadások önkormányzati kiegészítő támogatása. Az intézménnyel kapcsolatos fenntartói feladatok többségét a társulás és a polgármesteri hivatalunk közötti megállapodás értelmében a hivatal végzi.

3.1. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

3.1.1. A 10.000 lakos felett kötelező, meglévő szociális szolgáltatások

Alapszolgáltatások:

3.1.1.1. Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ Kisújszállás, Kálvin u. 9. és 13. szám alatti telephelyein:

- a) **étkeztetés,**
- b) **házi segítségnyújtás 36 fős gondozási kapacitással,**
- c) **családsegítés,**
- d) **idősek nappali ellátása 40 férőhelyen.**

Csak az idősek nappali ellátására szolgáló telephely rendelkezik határozatlan idejű működési engedéllyel.

A **Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ** Kisújszállás, Kálvin u. 9. szám alatti **házi gondozást, étkeztetést és családsegítést nyújtó telephelye 2012. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel**, mert az épület nem felel meg teljes mértékben a jelenlegi jogszabályi előírásoknak. Az épület nem akadálymentes és a családsegítő rész elrendezése nem biztosítja az ügyfelek személyiségi jogainak érvényesülését.

3.1.1.2. Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ Karcag, Püspökladányi út 33. szám alatti székhelyén:

a) fogyatékosok nappali ellátása 20 férőhelyen.

3.1.2. A 10.000 lakos felett kötelező, hiányzó szociális szolgáltatások:

Alapszolgáltatások:

a) pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása

b) hajléktalanok nappali ellátása

(Jelenleg 3 fő hajléktalan jelentkezett be városunkba. 3 fő nem indokolja hajléktalan ellátás szervezését. A hajléktalanok problémáinak többsége a szociális alapellátás keretében kezelhető.)

3.1.3. Önként vállalt szociális szolgáltatások:

A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ Kisújszállás, Téglagyár út 10. szám alatti székhelyén működik egy **120 férőhelyes, idősek ápolását, gondozását nyújtó intézmény**, amely ellátja az alapellátás szervezeti, gazdasági irányítását, biztosítja logisztikai hátterét.

A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ székhelyén működő idősek bentlakásos ellátása 2012. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel, mert az épület tárgyi feltételei nem felelnek meg teljes mértékben a jelenlegi jogszabályi előírásoknak.

3.1.4. Célok, feladatok:

- a) Az önkormányzat a 21/2009. (I. 27.) számú önkormányzati határozatában kötelezettséget vállalt a hiányosságok megszüntetésére a Téglagyár u. 10. szám alatti székhely és a Kálvin u. 9. szám alatti szolgáltatások vonatkozásában. Az intézkedési terv alapján önkormányzatunk e kötelezettségének elsősorban az uniós pályázatok kihasználásával igyekszik eleget tenni.
Az önkormányzat építési engedélyes tervek alapján keresi a pályázati lehetőségeket a Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ bővítése érdekében.
- b) Emellett fontos cél, hogy az önkormányzat továbbra is biztosítsa a Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ működtetéséhez szükséges forrásokat.
- c) Kisújszállás Város Önkormányzata a hiányzó szociális szolgáltatások megszervezéséhez és fenntartásához szükséges forrásokkal nem rendelkezik, azok megszervezése és fenntartása veszélyeztetné a meglévő feladatok működtetését. Ezért az önkormányzat a 2010-2014 közötti időszakban csak akkor szervezi meg a számára kötelező szociális feladatokat, ha pénzügyi helyzete ezt lehetővé teszi.

3.2. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban: Gyvt.) 94.§-a alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások között szerepel a gyermekek napközbeni ellátása. A három év feletti napközbeni ellátását a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. hatálya alá tartozó óvodában, iskolában és iskolai napköziben nyári tábor, illetve nyári napközis tábor szervezésével biztosítja önkormányzatunk.

3.2.1. A 10.000 lakos felett kötelező, meglévő gyermekjóléti alapellátások:

- a) A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ Kisújszállás Kálvin u. 9. szám alatti telephelyén biztosítja a **gyermekjóléti szolgáltatást**.

- b) A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ, Kisújszállás, Illéssy u. 5. szám alatti telephelyén **36 férőhelyen biztosítja a kisújszállási lakosok bölcsődei ellátását.**
- c) A **gyermek-átmeneti gondozása** bentlakásos ellátással biztosított a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás **Gyermekek Átmeneti Otthona keretében**, amely **12 férőhelyen** működik Kunmadarason, a Kunhegyesi út 27. szám alatt 2007. március 9-től 2011. december 21-éig szóló határozott idejű működési engedéllyel.

A gyermekjóléti szolgálat 2013. december 31-éig szóló ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik, mert a megfelelő tárgyi feltételek nem biztosítottak. A bölcsőde szintén 2013. december 31-éig rendelkezik működési engedéllyel, mivel az egyik szakdolgozó még nem szerezte meg a szükséges szakképesítést. Ha a dolgozói állomány körében nem lesz változás, akkor hamarosan határozatlan idejű engedélyre lesz a bölcsőde engedélye.

A 10.000 lakos felett kötelező, gyermekjóléti alapellátások biztosítottak a városban.

A Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás **Gyermekek Átmeneti Otthonának 2011. december 21-éig van működési engedélye**, mert az épület használatáról szóló megállapodás ekkor jár le.

4. Gyermek-és ifjúságvédelem

Gyermeink egyre több veszélynek vannak kitéve. A nyugodt családi háttér, az otthon biztonsága sajnos nem minden gyermeknek adatik meg, így ők érzelmileg labilissá, befolyásolhatóvá válnak, és könnyen környezetük áldozatai lesznek.

Célunk, hogy gyermekeink egészséges testi, lelki, mentális fejlődésének elősegítésével hasznos, értelmes felnőtt-létet biztosítsunk számukra.

A bűnmegelőzés és áldozattá válás megelőzése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai között szoros együttműködés kialakítására törekszünk. Ennek érdekében Gyermekvédelmi kerekasztalt hoztunk létre, melynek tagjai az óvodai, iskolai gyermekvédelmi felelősök, a bölcsőde képviselője, a gyermekjóléti szolgálat munkatársai, a gyermekorvosok, a védőnők, a városi polgárőrség önkéntesei, a helyi rendőrség képviselői és a gyámhatóság tagjai.

A kerekasztal összejövetelei során megvitatásra kerülnek az aktuális problémák, együttgondolkodva, egymást segítve ötletek születnek a gyermekeket veszélyeztető tényezők kiszűrésére. A kerekasztal hasznos munkáját látva tervünk az ülések rendszeres összehívása.

Esélyegyenlőségi fórumot hoztunk létre, mely figyelemmel kíséri közoktatási intézményeinkben az esélyegyenlőség megvalósulását. E fórumra a városi esélyegyenlőségi program megalkotásában is feladat vár.

Az iskolai hiányzások csökkentése érdekében elvárjuk intézményeink hathatós együttműködését. A gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése céljából civil szervezetek bevonásával, segítségével közösségi programok szervezését vállaljuk és támogatjuk.

5. Egészségügyi ellátás

Az önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás és a meglévő járóbeteg-szakellátások működésének biztosítása.

5.1. Alapellátás

A következő, önkormányzatunk számára kötelező feladatot jelentő alapellátások működnek jelenleg a városban:

- a) 6 felnőtt háziiorvosi körzet,
- b) 2 gyermekorvosi körzet,
- c) 2 vegyes fogorvosi körzet,
- d) 6 védőnői körzet,
- e) 4 iskola-egészségügyi körzet,
- f) központi háziiorvosi ügyeleti ellátás.

Önkormányzatunk biztosítja a folyamatos sürgősségi alapellátást, a háziorvosok és gyermekorvosok hétfőtől csütörtökig 8.00–16.00 óra között, pénteken 8.00–12.00 óra között készenlétben vannak. A készenléti időszakon kívül központi ügyeleti ellátás működik, amelyet önkormányzatunk a Kisújszállás, Kenderes, Ecsegfalva Mikrotérségi Központi Orvosi Ügyeleti Társulás útján biztosít. Biztosítani kellett, hogy a helyi orvosok is részt vehessenek az ügyeleti ellátásban, szükséges volt a rendelési időket a készenléti időszakra korlátozni, hogy ne ütközzön a rendelési idő és az ügyeleti szolgálat. Az ügyeleti közbeszerzés alapján 2015. február 31-éig tart a jelenlegi szolgáltató feladat ellátása, ezért már 2014-ben el kell kezdeni az új szolgáltató kiválasztását.

5.2. Szakellátás

A következő szakellátások működnek 64 szakorvosi, és 70 nem szakorvosi óra kapacitással:

- belgyógyászat	5	
- szülészet-nőgyógyászat	15	
- szemészet	5	
- fizioterápia	30	
- képalkotó eljárások (UH diagn.)	9	
- <u>nem szakorvosi óra</u>	<u>70</u>	<u>ebből laboratórium (30) és fizioterápia (40)</u>
- összesen:	134	

A szakrendelések területi ellátási kötelezettségének országos felülvizsgálata az elmúlt években többször is egy-egy szakrendelés megszűnésével fenyegetett.

2009. szeptember 1-jétől működik egy speciális szakrendelés is: az Erzsébet Gyógyvizű Strandfürdő fürdőgyógyászati ellátásokat nyújt területi ellátási kötelezettség nélkül. A lakosság körében előforduló mozgásszervi betegségek magas száma is indokolta az ellátás megszervezését. Kisújszállás gazdasági fejlődése szempontjából meghatározó lehet az egészségturizmus, ezért az önkormányzat 2008-ban elindított egy jelentős mértékű gyógyfürdő-fejlesztési projektet, amelyet szálláshelyekkel kíván kiegészíteni. **2012. január 1-jétől a Kumánia Gyógy- és Strandfürdőt üzemeltetőnek át kell vennie a fizioterápiás szakrendelést.**

Ez hosszú folyamat, ezért legkésőbb 2011. szeptember 1-jén el kell indítani az átszervezési folyamatot.

5.3. Problémák az egészségügyi ellátás területén

- a) Az egészségügyi célú, önkormányzati tulajdonú épületek korszerűtlenek, salétromos a faluk, rossz a hőszigetelésük. A gyermekorvosi rendelő nem akadálymentes. Egyik épületben sem biztosított a szakdolgozók személyi higiénés feltétele (nincs tusoló öltözővel).
- b) Az informatikai integráció hiánya miatt gyakorlatilag alig lehet egészségügyi statisztikai adatokhoz jutni a településre vonatkozóan. Az integráció hiánya miatt a helyettesítő háziorvosok nem látják a betegek adatait.
- c) Az egészség megőrzésének és a betegségek megelőzésének területén jelentős ismerethiány tapasztalható a lakosság körében, ezért folytatni kell az egészségnevelési, felvilágosító tevékenységet.

5.4. Az egészségfejlesztési terv aktualizálása a következő szempontok szerint:

- a) **Elért eredmények fenntartása:**

- aa) a fejtetvesség további kezelése - együttműködve a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal (továbbiakban: CKÖ),
  - ab) mammográfiás szűrés Kisújszálláson tartása,
  - ac) úszásoktatás folytatása,
  - ad) a pedagógiai szakszolgálat meglévő szolgáltatásainak további fenntartása.
- b) Esélyegyenlőség biztosítása, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása:**
- ba) A halmozottan hátrányos helyzetűek részére személyi higiénia oktatása a családok aktív bevonásával.
Színterei: CKÖ, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat programjai
  - bb) A halmozottan hátrányos helyzetűek részére életvezetési ismeretek oktatása a családok aktív bevonásával.
Színterei: CKÖ, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat programjai
  - bc) A halmozottan hátrányos helyzetű családok ösztönzése az általuk lakott ingatlanok és környezetük folyamatos gondozására, fejlesztésére, a higiénés feltételek biztosítására.
  - bd) Az óvárosi telep tulajdonviszonyainak rendezése.
- c) Egészséges életmód program, az emberi egészség kockázati tényezőinek csökkentése**
- ca) A rendszeres szabadidős sportprogramok keretében aktív életmód illetve, táplálkozási tanácsadást kell végezni.
Színterei: oktatási intézmények sportlétesítményei, Művelődési és Ifjúsági Központ, települési sportlétesítmények
  - cb) Egészséges táplálkozási szokások elterjesztése a családokban, a közétkeztetésben. A családok számára főzőklubok szervezése, ételbemutatók a magas rosttartalmú ételek népszerűsítésére.
Színterei: családok, oktatási intézmények, közétkeztetést végző vállalkozók, civil szerveződések, munkahelyi közösségek.
  - cc) Szabadidős programok szervezése gyermekeknek, vetélkedőkkel, szerepjátékokkal, ahol a középpontban az egészséges életmód és a szenvedélybetegségek elkerülése van.
Színterei: Művelődési és Ifjúsági Központ, szórakozóhelyek.
  - cd) Az egészségmegőrzéshez, betegségmegelőzéshez kapcsolódó programokról minél több tudósítás megjelentetése a helyi médiában.
  - ce) Kisújszállás természeti értékeinek megismertetése gyalog- és biciklitúrák szervezésével.
  - cf) Az úszásoktatás kiterjesztése az óvodásokra.
- d) Az elkerülhető halálozások, megbetegedések, fogyatékoságok megelőzése**
- da) A lakosság számára ingyenes, nem kötelező szűrések népszerűsítése, a szűrésen megjelentek arányának növelése. (Elsősorban: emlőrákszűrésen a 80%-os megjelenési arány elérése, méhnyak-, prosztatata-, vastagbél-daganatok szűrésének népszerűsítése, csontritkulás, koleszterinszint vizsgálata stb.)
Színterei: egészségügyi létesítmények, családok, munkahelyek, szabadidősport programok,
  - db) A kiszűrt gyermekek szakorvoshoz és megfelelő ellátáshoz jutásának kontrollja az egészségügyi szolgáltatók, az iskola és a család szoros együttműködésével, szükség esetén a gyermekjóléti szolgálat bevonásával. Cél, hogy egyetlen gyermek se maradjon ellátás nélkül.
  - dc) A magatartászavaros gyermekek részére csoportfoglalkozások szervezése.
Színterei: oktatási intézmények.
  - dd) Különös figyelmet kell fordítani az idősek mozgásszervi betegségének megelőzésére, mozgásfejlesztésre a szabadidősport programok keretében.

Színterei: sportlétesítmények, időseket tömörítő civil szervezetek, idősek nappali és bentlakásos ellátása.

- de) Önkéntes munkavégzés biztosítása idősek számára. Például be lehet vonni őket az egészségprevenciós programok szervezésébe, szabadidősport programok felügyeletébe.

Színterei: sportlétesítmények, időseket tömörítő civil szervezetek, oktatási és közművelődési intézmények

e) Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése az egészségi állapot javítása érdekében

- ea) Informatikai fejlesztés révén integrálni kell az egészségügyi alapellátást. Cél, hogy azonos szoftverrel, közös adatbázisban dolgozzanak a házi orvosok, a házi gyermekorvosok, a védőnők, és a központi ügyelet. Az integráció keretében az érintettekkel közösen kell meghatározni az adatelérési protokollokat, a város egészségügyi intézménye részére biztosítani kell a statisztikai adatszűrést.
- eb) Az egészségügyben dolgozók egészségprevenciós készségeinek javítása, ismereteinek bővítése továbbképzésekkel, és a megszerzett ismeretek felhasználása. Szereplés a városi televízióban és rádióban készülő egészségprevenciós műsorokban.
- ec) Az oktatási intézmények egészségfejlesztési tevékenységének javítása az egészségügyi alapellátás bevonásával és a pedagógusok felkészítésével.
- ed) Az önkormányzati tulajdonú épületben működő egészségügyi szolgáltatások tárgyi feltételeinek javítása.
- ee) Pszichiátriai rendelés szervezése, illetve a pszichiátriai szolgáltatások népszerűsítésével a társadalmi elfogadottság javítása.

f) Környezeti feltételek javítása

Jelen gazdasági programban megfogalmazott célok szerint.

V. fejezet

A város fejlesztésének stratégiája

1. Város versenyképességének javítása

1.1. Infrastruktúra fejlesztése

1.1.1. Ivóvíz minőség javítás

Az EU Kohéziós Alapjából (KA) támogatott ivóvízminőség-javító projektek célja, hogy a 98/83. számú ivóvízes EU irányelvben meghatározott vízkémiai paramétereknek megfelelő egészséges ivóvízellátás valósuljon meg Magyarországon is.

Az első ivóvízes KA projekt 2004. szeptemberében került benyújtásra az Európai Bizottsághoz, és 2005. augusztus 8-án kapott jóváhagyást. A projekt három megyére terjed ki (Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg), 41 települést érint összesen 108.800 lakossal. A projekt teljes összköltsége bruttó 25.583.762,- EUR, 2005. évi EUR árfolyammal (254,5Ft/EUR) bruttó 6 milliárd 511 millió Ft. Az EK Kohéziós Alapjából támogatott ivóvízminőség-javító projektek célja, hogy a projekt megvalósítására társult településeken az előírásoknak megfelelő, egészséges ivóvízellátás valósuljon meg. A beruházások elsődleges célja az üzemelő vízművek vízkezelési berendezéseinek korszerűsítése vagy – amennyiben lehetséges – tisztább vízbázis feltárása (értsd: vízbázis kiváltása).

Az Észak-alföldi Régió Ivóvízminőségjavító Projekt Magyarország 2004-2006. időszakra vonatkozó Kohéziós Alap Keretstratégiája keretében valósul meg.

Az 1/2004.(I.5.) Kormányrendelet értelmével irányító hatósága a Nemzeti Fejlesztési Terv és EU támogatások Hivatala, vezetője az európai integrációs ügyek koordinációjáért felelős tárca nélküli miniszter. A megvalósításban közreműködő hatóság a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, a kifizető hatósága pedig a Pénzügyminisztérium.

Az Európai Unió 98/83/EC tanácsi irányelv az emberi fogyasztásra alkalmas vízminőség egységes követelményrendszerét tartalmazza.

Az illetékes magyar hatóságok és államigazgatási szervek 1998-2000 között településenként felmérték az ország ivóvíz céljára használt vízbázisait és a vízművek által szolgáltatott víz minőségét, majd ez alapján közzétették az EU irányelvvel harmonizáló 201/2001(X.25.) kormányrendeletet.

Az észak-alföldi régióban 41 olyan település van, amelyeken nem teljesülnek a rendeletben foglalt vízminőségi követelmények, illetve amelyek a hálózati víz arzén-, bór, nitrát tartalma alapján bekerültek a vízminőség-javító program I. ütemébe.

A tervezett fejlesztések megvalósítására az érintett települési önkormányzatok társulási megállapodást hoztak létre, amely a már elkészült tervek alapján, a régió fejlesztési tanácsa, az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács koordinációjában és közreműködésével elkészítette a Kohéziós Alaphoz benyújtott támogatási kérelem dokumentációját. A projekt kedvezményezettje 38 település társulása, neve Önkormányzati Társulás az Észak-alföldi Régió Ivóvízminőségének javításáért.

Az ivóvízminőség-javító program Kisújszállás területén megvalósítható mennyiségét és tartalmát – a 323/2006. (XI.30.) számú önkormányzati határozat 1. számú mellékletének megfelelően – a program 1. számú melléklete tartalmazza. A beruházás során a megtakarításoknak köszönhetően az I. ütem helyett mindhárom ütem megvalósulhatott városunkban, amelynek eredményeként **20.126 méter vezeték cseréjére** került sor. A vezetékek cseréjén túl a **Vízmű Kft. telephelyén** megépült a **víz tisztító berendezés**, amelynek jelenleg a próbaüzeme zajlik.

A program tervezett befejezési határideje 2007 volt. Azonban nem az önkormányzat hibájából elhúzódo közbeszerzési eljárások miatt a befejezési határidő nem lesz tartható, ezért a befejezési határidőt

módosítani szükséges. Ez több alkalommal megtörtént, a projektben több fejlesztési elem már befejeződött (pl. a hálózatrekonstrukció 1. szakasza, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vízművek rekonstrukciója), de a többi, még folyamatban lévő kivitelezés is a végéhez közeledik, sok esetben a próbaüzem zajlik, vagy már csak a pénzügyi elszámolás lezárása van hátra. Az önkormányzatnak nincs közvetlen ráhatása a projekt előrehaladására, de reményeink szerint 2011-ben véglegesen befejeződik a beruházás.

A projekt keretében több egymással összefüggő cél került megfogalmazásra:

- a hazai és EU jogi szabályozásban rögzített minőségű ivóvíz biztosítása az észak-alföldi régióban élő lakosság számára a 201/2001(X.5.) kormányrendelet szerinti első ütemben (mintegy 108 ezer lakást érint);
- elosztó hálózati vízveszteségek csökkentése, ezáltal vízkészleteink védelme;
- a nem megfelelő minőségű víz fogyasztásával visszaszorulásával a lakosság egészségügyi állapotának javítása, így a megbetegedések miatt kieső munkanapok számának csökkentése;
- üzemeltetési költségek csökkentése hatékonyabb technológiák alkalmazásával és hálózati szivárgások csökkentésén keresztül;
- környezetterhelés csökkentése a víztisztítási hulladékiszap megfelelő kezelése révén;
- a vízelosztó-hálózatok üzemeltetési és karbantartási feltételeinek javítása.

A projektben tehát célként került megfogalmazásra mind a nem megfelelő minőségű víz fogyasztásának teljes megszüntetése, mind a termelt víz hálózati veszteségeinek csökkentése.

Ezen fő célok két szinten, a vízmű és a hálózat szintjén valósíthatók meg.

A hálózat állapota, a tisztítási-karbantartási lehetőségek hiánya ugyanis kihat mind a szolgáltatott víz minőségére, mind a vízveszteségre.

A beruházással kapcsolatosan azonban problémák is adódtak:

- a kivitelezés során megrongálódott önkormányzati területek nem megfelelően kerültek helyreállításra,
- nem megfelelő víztisztítási technológia kiválasztása: pazarló vízfelhasználás és ebből adódóan többlet áramfogyasztás.

Az önkormányzat feladata, hogy megvizsgálja annak lehetőségeit, hogy az eredetileg kitűzött célokat hogyan tudja elérni. Ennek érdekében szükséges az önkormányzati területek eredeti állapotának visszaállítása, valamint annak vizsgálata, hogyan csökkenthető a működés során keletkező, a pazarló vízfelhasználás következtében fellépő üzemeltetési költség. Vizsgálni szükséges továbbá azt is, hogy a program egyik kiemelt célja az „üzemeltetési költségek csökkentése hatékonyabb technológiák alkalmazásával” miért nem valósult meg, valamint hogy az ebből adódó károkért ki és hogyan kártalanítja az önkormányzatot.

1.1.2. Bel- és külterületi belvízelvezetés

Az Észak-alföldi Regionális Operatív Program keretében nyújtott támogatással 2010. évben (2010. április 1. – november 25.) 543 millió forintból valósult meg a város DK-i és DNy-i öblözeteket érintő beruházás (ÉAOP-5.1.2/D-2f-2009-0004).

A fejlesztés révén bel- és csapadékvíz károkozástól megvédett, vagy megvédhetővé vált terület nagysága 236,1 hektár, az épített/felújított vízelvezető árkok, csatornák hossza 25,557 km, valamint a megépített záporátorzók száma 3 és további 3 az átemelő műtárgyaké is. A Kivitelező a KISÚJ 2009 Konzorcium (Global-Középitő Kft., Kisújszállási Vízmű Kft., Tatár László Egyéni Vállalkozó), a műszaki ellenőri feladatokat pedig a Keviterv Akva Kft. látja el. A projekt 2011. június 30-ig tart.

2009. októberében pályázat került benyújtásra Kisújszállás ÉK-i és ÉNy-i belvízöblözetek rekonstrukciója I. ütemének (ÉAOP-5.1.2/D_2-09-2009-0011) megvalósítására támogatás elnyerése érdekében. A projektkoncepció támogatást nyert, majd 2010. augusztusban került aláírásra a Támogatási szerződés. Ezt követően közbeszerzési eljárás keretében került kiválasztásra az OMS-Magyarország Kft.,

a beruházás kivitelezője. A vállalkozási szerződés vonatkozó rendelkezései értelmében a város északi részeit (ÉNy-i öblözet: 4. számú főút – „rég 4-es” – vasút – Báthory utcák által határolt terület; ÉK-i öblözet: Csónakázó tó és az öblözet átemelője közötti főgyűjtőcsatorna) érintő munkálatok 2011. február-június hónapokban valósulnak meg. A projekt összértéke 424 millió Ft. A beruházás során 9705 folyóméter hosszban kerül kiépítésre/felújításra vízelvezető árok, valamint mindkét öblözet átemelője átépítésre kerül és nagyobb teljesítményű, biztonságosabb üzemű szivattyú berendezések kerülnek azokban elhelyezésre.

Kisújszállás és vonzáskörzetének bel- és külterületi vízrendezése az országban egyedülálló módon valósul meg. A város, jelentős nagyságú belterületének csapadékvíz-elvezetése a fent bemutatott 2 pályázat keretében valósul meg. A Nagykunsági Vízgazdálkodási Társulat kezelésében lévő XVI. számú déli, valamint a XXIX. számú déli csatornák rekonstrukciója szintén Európai Unió finanszírozással 2009. és 2010. években valósult meg. Továbbá a KÖTI-KÖVIZIG Szakamérnöksége által benyújtott pályázat is támogatásban részesült, mely lehetővé teszi 2010-2011. években a Kakat főcsatorna rekonstrukciós munkáinak elvégzését. A három beruházás kivitelezésével olyan korszerű csapadékvíz-elvezető rendszer valósul meg, mely biztosítja az egyes belterületi utcákon, közterületeken összegyűjtött csapadékvíz-elvezetését a külterületi csatornáig, majd onnan a Kakat főcsatornán keresztül a főbefogadóig, azaz a Berettyóig.

A pályázati támogatással megvalósuló beruházásokkal egy időben az önkormányzat megbízásából a Kisújszállási Vízmű Kft. folyamatosan végzi a pályázatokon kívüli csapadékvíz-elvezető szakaszok karbantartási és felújítási munkálatait az önkormányzat költségvetésének terhére, mely tevékenység folytatása a jövőben is a tervek között szerepel.

A bemutatott projektek elsősorban az utcák, közterületek vízelvezetését tartalmazzák, de annak érdekében, hogy a zugokban is megoldódjanak a problémák az 1.1.13. Zugprogram című pontban kerül bemutatásra a fejlesztési koncepció.

Az említett két projekt nagy előrelépést jelent a települési vízelvezetés tekintetében, de a jövőben továbbra is cél a vonatkozó pályázati konstrukciók felkutatása.

1.1.3. Kumánia Gyógy- és Strandfürdő fejlesztése

Az önkormányzat 2008 februárjában az Észak-Alföldi operatív program keretében meghirdetett „Versenyképes turisztikai termék- és attrakciófejlesztés” című kiírásra az „Erzsébet Gyógyvízű Strandfürdő gyógy és wellnessturisztikai célú fejlesztése Kisújszálláson” (későbbiekben Kumánia Kisújszállási Gyógy-és Strandfürdő) címmel nyújtott be pályázatot, amelyet a Bíráló Bizottság első körben támogatásra érdemesnek ítelt. A projektfejlesztési időszak, amely során a tervek elkészítése, engedélyezési eljárások lefolytatása, a második forduló projekt dokumentáció elkészítése zajlott, 2009 decemberében ért véget. A Bíráló Bizottság a második fordulóra benyújtott pályázatunkat 2010 májusában 461.325.955 Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélte.

A kivitelező kiválasztására indított közbeszerzési eljárás eredményeként 2010. december 22-én került sor a munkaterület átadására, így a kivitelező – a budapesti székhelyű Kalotherm Zrt. - elkezdhetette a munkálatokat.

A várhatóan 2012 áprilisáig átadott komplexum sok olyan szolgáltatást tud majd kínálni, amelyre eddig nem volt lehetőség. A fejlesztésről röviden:

A termálmedence és a strandfürdő medence közös térben kerül lefedésre, amely lehetőséget teremt a szezonális kiküszöbölésére. A medencetérben a két meglévő medence mellé kialakításra kerül egy új többfunkciós gyógytorna medence élményelemekkel, valamint itt kerül elhelyezésre a súlyfürdő, szaunavilág és a kádas gyógykezelések is. A medencecsarnokhoz csatlakozó főépületben nyernek elhelyezést a kezelőegységek, ahol többféle masszázs, elektroterápia, iszapkezelés várja a vendégeket. A projekt részét képezi egy új termálkút megfúrása is, amely segítségével az épületegyüttes és a mellette épülő szálloda fűtését is ellátjuk. A beruházás részeként a strand területén, a főépület előtt 20 férőhelyes

parkoló, valamint a Csatorna utcán további parkolók állnak a vendégek rendelkezésére. A beruházás eredményeként 19 új munkahely jön létre, valamint közvetve hozzájárul a városban működő szolgáltatások fellendítéséhez is.

1.1.4. Hotel Kumánia megépítése

A Hotel Kumánia Építése Kisújszálláson című projektet- amely megépítésére 2008-ban, majd a pályázat forráshiány miatti elutasítása után 2010 januárjában ismételten pályázott az önkormányzat- a Bíráló Bizottság 2010. januárjában 195.225.537.-Ft támogatásra ítélte. A támogatási szerződés megkötése és a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás után a nyertes kivitelező 2011. február 18-án kezdi meg a munkálatokat. Az új 30 szobás, 60 férőhelyes I. osztályú panziónak tervezett, de az új szabályozások miatt már három csillagos szállodaként megépülő impozáns épületben a gyógyfürdőbe és a városba érkező vendégek igényeit igyekszünk kielégíteni.

A fejlesztésről röviden:

Az impozáns főbejárat előtt a recepció található, szintén a földszinten helyezkedik el az étterem, amelyben a csatlakozó melegítőkonyha segítségével tudjuk kiszolgálni a szálló vendégeit, valamint itt találhatóak az egyéb kiszolgáló egységek is. A szálloda két szintjén 15-15 szoba található, amelyből szintenként 1-1 akadálymentes, lakosztályként is funkcionáló szoba kerül kialakításra. A szobák bútorzata, berendezése, a szálloda által nyújtott szolgáltatások megfelelnek majd a három csillagos szálloda követelményeknek.

A szálloda bejáratánál az Illéssy utcán 40 férőhelyes parkoló került kialakításra.

A beruházás eredményeként 10 új munkahely jön létre.

1.1.5. Kisújszállás városközpontjának funkcióbővítő megújítása

2010. januárban pályázat került benyújtásra a „Városközpont funkcióbővítő megújítása” címmel (ÉAOP-5.1.1/D-09-1f-2010-0004). A koncepció az alábbi projektelemeket tartalmazza:

- a Városháza értékmegőrző felújítása

Tervezett az épület tetőszerkezetének felújítása, a tornyok újjáépítése és a homlokzat részleges felújítása, továbbá az épület komplex akadálymentesítése annak érdekében, hogy valamennyi esélyegyenlőségi csoport számára elérhetővé váljanak a Városháza funkciói.

- a Városháza Park – Főtér rekonstrukciója

A projektelem keretében megvalósulhat a központi park gyalogos és zöldfelületeinek felújítása, szökőkútzenepavilon és rendezvénytér épülhet, illetve a Városháza belső udvarának fejlesztését is tartalmazza.

- Vigadó Kulturális Központ revitalizációja és vendéglátó egység kialakítása

A városközpont 1910-ben épült létesítményében olyan kulturális központ kialakítása tervezett, amely valamennyi generáció számára színvonalas kikapcsolódási lehetőséget biztosít. A földszinti nagyterem színházi előadások, hangversenyek, bálók, esküvők és egyéb nagy rendezvények számára adhat helyet, az első szinten irodák, társalgók, foglalkoztatók kerülnének kialakításra, míg a tetőtérben a próbatermek mellett egy bowling pálya épülne önálló kiszolgáló egységgel. A Vigadó kávézója mind az épületen belülről, mind pedig az utcáról megközelítve várja majd vendégeit.

- A Városközpont gyalogos és zöldfelületeinek megújítása

A projektelem keretében tervezett a Református templomtól a Rákóczi utcáig a 4-es számú főút két oldalán a járda, valamint az azt kísérő zöldfelületek megújítása és utcabútorok (padok, hulladékgyűjtő edényzetek és kerékpártárolók) elhelyezése.

- Kálvin Park felújítása

A Kálvin park területének fejlesztése tartalmazza a gyalogos és zöldfelületek megújítását, a csapadékvíz-elvezető rendszer felújítását, utcabútorok elhelyezését. A mai Kálvin tér az 1900-as évek elejétől hosszú évtizedeken keresztül a kisújszállási piac tere volt, ennek kívánunk emléket állítani egy piacra siető fiút ábrázoló szobor elhelyezésével, valamint a Régi Piac feliratú kapu megépítésével (az ABC és a Szolgáltatóház épületei között)

- A Régi piaccsarnok épületének értékmegőrző felújítása

A projektelelem keretében tervezett az épület tetőszerkezetének, homlokzatának, nyílászáróinak, valamint üzlet és raktárhelyiségeinek felújítása, továbbá az épület bővítésével lehetővé válik valamennyi üzlethelyiséghez vizesblokk kialakítása.

- Soft elemek

A pályázat keretében kötelező úgynevezett soft elemek megvalósítása is, melyek az építést, infrastrukturális fejlesztéseket tartalmazó projektelemekeket kiegészítő programok, rendezvények szervezését jelentik. Közvetlen támogatással valósulhat meg a Városi családi nap és a Villogó fesztivál, illetve közvetett támogatással – azaz tovább pályázattal a civilszervezetek, alapítványok által – a Miénk itt a tér programcsomag.

Az 1 milliárd 26 millió Ft összköltségű projekt első fordulóban elvi támogatásban részesült. A 2010. szeptemberben kezdődő és 2011. júniusban végződő projektfejlesztési időszakban történik az egyes projektelemekek megvalósításához szükséges tervek és háttér tanulmányok elkészítése, engedélyek beszerzése. Amennyiben a részletes projektdokumentáció a második fordulóban is pozitív támogatói döntésben részesül a beruházások 2012-ben valósulhatnak meg.

1.1.6. Bel- és külterületi úthálózat fejlesztése

1.1.6.1. Belterületi szilárdburkolatú úthálózat fejlesztése

Kisújszállás város belterületén az önkormányzati tulajdonú közúthálózat hossza: 84,281 km. A korábbi gazdasági program készítésekor (2007) Kisújszálláson 57,33% szilárd burkolattal ellátott út volt, jelenleg ez az arány 68,24%. A következő években az Önkormányzat számára kiemelt prioritású feladatot jelent a város hiányzó területein a szilárd burkolatú úthálózat teljes körű tervezése és kiépítése ide értve az 1.1.13 pont alatt már említett zugprogram II. és III. ütemét, amely útburkolatokkal javul az utcák infrastruktúra ellátottsága, továbbá az új, esztétikus kivitelű útburkolat jelentősen hozzájárul a városkép javulásához. Az előzőeken túl a burkolt utak megépítése javítani fogja az utcákban a gépjárművel történő közlekedés körülményeit, növeli a lakosság elégedettségét, elősegíti a szervezett szilárd és folyékony hulladékszállítás fejlesztését.

1.1.6.2. Külterületi szilárdburkolatú utak, földutak, egyéb mezőgazdasági utak fejlesztése, karbantartása

Az elkövetkezendő időszakban is folytatja az önkormányzat a mezőgazdasági utak folyamatos fejlesztését saját erőből és amennyiben erre van lehetőség pályázati pénzek bevonásával. 2011-es évben pályázati forrás bevonásával Kisújszállás Város Önkormányzata 2 utat kíván új útburkolattal ellátni mintegy 4000 fm hosszúságban.

A 4-es számú főút Kisújszállást elkerülő szakasza megépítésének keretében a NIF Zrt. beruházásában a város külterületén 6.214 fm hosszúságban 4 m széles útalappal és 6 m széles koronával rendelkező burkolt szervízút és 480 fm hosszúságban aszfalt burkolatú felüljáró épül meg, melyek üzemeltetője az átvételt követően az önkormányzat lesz. Az útépítés során igénybe vett megközelítő utak a kivitelező által a műszaki átadás lezárásáig felújításra kerülnek. Ennek keretében a Vágóhíd útján kátyúzás valósul meg, valamint 476 fm hosszúságban az útburkolat aszfalt szőnyeggel kerül ellátásra, valamint további 12.409 fm megközelítő földút útalapjának rendezése történik meg.

A vasút-rekonstrukcióhoz kapcsolódóan a Malom utca folytatásából kiindulva, az É-i ipartelep feltárására külterületi útépítésre kerül sor. Ennek keretében 1967 fm hosszúságú földút kap terveink szerint aszfalt burkolatot, valamint 501 fm hosszúságban útfelújítások történnek. A kivitelezés előreláthatólag 2012. év végén zárul le.

Ezen fejlesztések egyben a gazdasági program 1.1.9. pontjában részletezett ipari területek infrastruktúra fejlesztésének is részét képezik.

1.1.7. Új óvoda megépítése

Az intézményrendszer széttagolt, a jelenlegi óvodai épületekből csak a Pitypang Óvoda épült óvodai céllal. A hat óvodaépületből 1 életveszélyes, 1 pedig fokozottan rossz műszaki állapotban van, ez a Vasvári és a Bocskai Óvoda épülete. Pályázati rendszer segítségével igénybe véve megtérülő beruházásnak tartjuk a 2009 júliusában a Bocskai utcára megtervezett, 5 csoportszobás (4 x 20 fős és 1 x 25 fős csoportszobák), tornaszobás, 105 férőhelyes új óvoda, valamint a közterületen 8 db parkoló építésének engedélyezési tervdokumentációja alapján felépülő új óvoda megépítését.

Ezzel az önkormányzat kiválthatna 2 előregedett, nagy költségekkel fenntartott óvodai épületet.

1.1.8. Kisújszállás és Kenderes közötti kerékpárút építése

Kenderes és Kisújszállás városok önkormányzatai 2008-ban pályázati támogatással engedélyes tervet készítettek a két település között megvalósítani kívánt kerékpárút építése tárgyában. A 4107 folyóméterű közlekedésbiztonsági kerékpárutat az engedélyező hatóság két ütemre osztotta: az első ütem – Kenderes városjelző tábla és a Szejkői bekötő út között - jogerős építési engedélyt kapott, míg a II. ütem – Szejkői betonút – Kisújszállás városjelző tábla – nem került engedélyezésre a Hortobágy Nemzeti Park Igazgatóság állásfoglalása miatt, miszerint a terület több védett faj élőhelye.

Amennyiben az önkormányzatok a kerékpárút megvalósítása mellett döntenek, az alábbi lehetőségek mérlegelése szükséges:

- Annak érdekében, hogy a közlekedésbiztonsági kerékpárút objektíven összekösse a két várost a II. ütem áttervezése szükséges oly módon, hogy a hatóság arra is jogerős építési engedélyt adjon.
- A vonatkozó pályázati felhívás kiválasztási kritériumokat tartalmazó értékelési szempontrendszerének figyelembe vételével a pályázat műszaki koncepciója oly módon is meghatározható lehet, hogy Kenderes és a kisújszállási Szejkői út között az építési engedélyben foglaltaknak megfelelően megépítésre kerül az I. ütem, majd a meglévő beton és aszfalt burkolatú vegyes használatú utakon kerülne bevezetésre a kerékpáros Kisújszállásra.

A részletes és végleges műszaki koncepció meghatározása a konkrét pályázati feltételek ismeretében lehetséges a két önkormányzat döntésének megfelelően.

A 4-es számú főút elkerülő szakaszának átadását követően, és a városon áthaladó, jelenlegi 4-es főút minősítését követően a kerékpárút építésére vonatkozó elképzelést, a végleges döntés előtt felül kell vizsgálni.

1.1.9. Ipari területek infrastruktúrájának fejlesztése

2008. és 2009. években pályázatot nyújtott be az önkormányzat „Ipari Park cím” elnyerése irányuló felhívásra, azonban egyik évben sem volt pozitív annak eredménye. A cím elnyerése jogszabályokban és más pályázati rendszerekben megfogalmazott támogatások és preferenciák elnyerésének, igénybevételének feltétele.

2010. évben is megjelent az „Ipari Park cím” elnyerésére irányuló pályázat, azonban annak előkészítése során végzett helyzetelemzés során körvonalazódott, hogy a megváltozott gazdasági viszonyok és vállalkozó kedv csökkenése miatt a pályázat kötelező érvényű feltételei nem biztosítottak, a pályázat nem benyújtható. Mindaddig, míg a kívánalmaknak való megfelelés nem következik be, a státusz elnyerésére nincs lehetőség.

1.1.10. Energetikai beruházások

1.1.10.1. Megújuló energiaforrások felhasználása

A strandfürdő területén üzemelő B110-es termálkút kísérőgáz hasznosítását az önkormányzat külső befektetővel oldja meg, amely során gázmotor segítségével áramot állítanak elő. A gázmotor hulladékhőjét a 247/2008 (VI.24.) számú önkormányzati határozatnak megfelelően önkormányzati intézmények (Móricz Zsigmond Gimnázium Leánykollégiuma, Dózsa György utca 4., Illéssy Sándor

Szakközép-és Szakiskola új épületszárny és tornaterem, Arany János utca 1/A.) távhővel történő ellátására biztosítják. Fontos feladat azonban megvizsgálni a kísérőgáz hasznosítási jogának önkormányzati tulajdonba kerülési lehetőségét.

Az önkormányzat fontosnak tartja a megújuló energia hasznosítását, ezért minden pályázati lehetőséget kihasznál. 2010 júniusában került benyújtásra a KEOP-7.4.3.0/09 jelű konstrukcióra a *Kisújszállás és térsége megújuló energiafelhasználási modellprogram* című pályázat. A projekt kétfordulós, az első fordulós pályázat értékelése jelenleg is zajlik. A projekt a megújuló energiák felhasználását komplexen célozza meg, a projekt része a nap, szél, biogáz és a geotermikus energiák felhasználása is.

A projekt három célterületre irányul. Az első az Ipari terület megújuló energiával történő ellátása, amely keretében a szennyvíztelep területére biogáz üzem létesítését tervezzük. A városban begyűjtött zöldanyagból a biogáz üzemben energiát tudunk fejleszteni, valamint gázmotor segítségével a hulladékhőt is hasznosítanánk. Második része a felhagyott hulladéklerakóban képződött depóniagáz összegyűjtése és a mennyiségtől függő gázmotorral történő hasznosítása. A gázmotor mellé telepítünk a depóniára egy nap-szél hibridrendszerben működő áramtermelő egységet is. Harmadik elemként pedig egy másik projekt (ÉAOP strandfürdő fejlesztés) keretében megfűrésra kerülő termálkút kísérőgáz hasznosítása a cél. A gázmotorral elektromos áramot termelnénk, a hulladékhőt közintézmények fűtésére használnánk fel. A projekt összköltsége várhatóan 1.748.535.000 Ft.

Az első körös pályázat értékelése folyamatban van, kedvező elbírálás esetén sor kerül a második fordulós projekt kidolgozására.

Azon intézmények esetében, amelyekhez nem lehetséges a hulladékhő elvezetése, napkollektorok telepítését tervezzük. A napkollektorok telepítésére az önkormányzat keresi a megfelelő pályázati forrásokat. Fontos feladat megvizsgálni a napelemes áramtermelő egységek telepítésének létjogosultságát is, amelynek kialakítása lehetőség szerint szintén pályázati forrásból valósulna meg.

1.1.10.2. Szélerőművek telepítése

Az Alerion Hungária Energetikai Kft. azzal a kéréssel kereste meg önkormányzatunkat, hogy a Kisújszállás külterületén megvalósítandó szélerőmű park megvalósítására irányuló terveit támogassa.

A cég az előzetes mérések és kutatási eredmények alapján településünk külterületén hosszú távú együttműködés keretében szélerőmű parkot kíván létrehozni, üzemeltetni és a termelt zöld energiából származó előnyöket a települési célok elérése érdekében, a helyi közteherviseléshez hozzájárulva megvalósítani.

Az Alerion Hungária Energetikai Kft. együttműködésben az Alerion Clean Power S.p.A. olasz céggel (szakmai beruházó) és a Magyar Szélenergia Társaság tagjaként működésének elsődleges célkitűzését a megújuló energiaforrások kiaknázásában, hasznosításában, zöldebb és élhetőbb környezet kialakításában határozta meg, erre jött létre. A Kft. mögött álló szakmai beruházó Európa több országában kizárólag megújuló energiaforrásokból termel villamos energiát. A szakmai beruházó részvényeit régóta jegyzi a milánói tőzsdén, az ott kialakult közvetlen pénzüpi kapcsolatain keresztül biztosítja a beruházások finanszírozási igényét.

Az önkormányzat a szakmai beruházó figyelmébe ajánlja a szupszónikus szélerőmű létesítésének, működtetésének és üzemeltetésének lehetőségét.

A szélerőmű park létesítéséhez a város hatályos településrendezési tervének módosítása szükséges, azonban a változtatási igények a rendezési terv jelenleg folyamatban lévő felülvizsgálatába még beilleszthetőek az alábbi megnevezésű munkarészben:

Szélerőmű park területének kijelölése a belterületől délnyugati irányban elhelyezkedő mezőgazdasági területeken:

A megvalósítani tervezett szélerőmű park, az előzetes tájékoztatások értelmében mintegy 2500 ha nagyságú területet foglalna el, ahol 25- 30 db szélenergiát hasznosító 100 m magasságú 1,8 MW teljesítményű rotor kerülne elhelyezésre. Az előzetes tájékoztató és egyeztetések után elmondható, hogy a 2011. év első negyedében várhatóan elfogadásra kerülő megyei területrendezési tervvel a tervezett fejlesztési terület minden szempontból összhangban áll. A szélerőmű elhelyezése szempontjából vizsgálat

alá vonható ajánlott térségi övezetben található a kijelölt terület, és nem érinti olyan térségi övezet, mely kizárná a tervezett hasznosítást.

A hatályos megyei Területrendezési tervvel sem áll ugyan ellentétben a tervezett fejlesztés, de a szélerőművek elhelyezése szempontjából vizsgálat alá vonható területek övezetét még nem tartalmazza a területrendezési terv, illetve az előzetes megjelölt terület nyugati széle érintett a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület térségi övezetével.

(A megyei területrendezési terv folyamatban lévő módosítása jelentősen lecsökkentette a kiváló termőhelyi adottságú szántóterülete övezetét, így ez a térségi övezet sem fogja érinteni a megjelölt fejlesztési területet.

A szélerőmű park területének településrendezési tervbe való beépítése (az állami főépítész előzetes javaslatát is figyelembe véve) két ütemben javasolható.

Első ütemben a folyamatban lévő településrendezési tervi felülvizsgálat részeként, a településszerkezeti tervbe kerülhetne beépítésre a szélerőmű park. A szabályozási terv módosítása első ütemben nem tartalmazná a szélerőmű park kiépítésének lehetőségét. Ezt a lehetőséget egy második ütemben, elkészítendő Külterület szabályozási tervmódosítás adná meg. Tekintettel arra, hogy a településszerkezeti terv előzetesen már tartalmazná a fejlesztést, a hatályos vonatkozó rendelet értelmében csak szabályozási tervi módosításra lesz szükség, mely gyorsított (2 hónap alatt végigvihető) eljárást tesz majd lehetővé. A szabályozási terv módosítására akkor kerülne sor, amikor a beruházás előkészítő szakaszában kötelezően elkészítendő előzetes környezeti hatásvizsgálat elkészült, tanulságai és javaslatai már rendelkezésre állnak. Így lenne biztosított a szabályozási előírások körültekintő kidolgozása.

1.1.10.3. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése

A megújuló energiák hasznosítása mellett az önkormányzat az energia költségek csökkentése érdekében is tett lépéseket. A 2007-ben és 2008-ban a Szemünk Fénye program keretében világításkorszerűsítés és fűtéskorszerűsítés után az önkormányzatnak lehetősége nyílt pályázatot benyújtani a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) az „Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás korszerűsítése” című kiírás keretén belül a nyílászárók cseréjére, valamint egyes épületeknél a külső hőszigetelés megvalósítására. Mivel az intézményekben 2007. január elsejét követően fűtéskorszerűsítésre került sor, a jelen pályázat keretében ugyanazon intézmény vonatkozásában elvégzendő hőtechnikai beavatkozáshoz (utólagos külső hőszigetelés és/vagy külső nyílászáró-csere) 80 % támogatás igényelhető. A pályázat során 14 önkormányzati intézményben kerül sor nyílászárócserére. A projekt összköltsége 419 486 085 Ft.

A pályázat értékelése folyamatban van, kedvező elbírálás esetén a beruházást 2011 nyarán elkezdjük.

1.1.11. Középületek akadálymentesítése

A város középületeinek akadálymentesítésének ütemét nagymértékben hátráltatja, hogy csak pályázati forrás bevonásával valósítható meg ütemezetten a kifizetett program.

2006-2010. közötti időszakban a Nagykun Klub, a Művelődési és Ifjúsági Központ, a Rákóczi utcai turisztikai fogadóközpont, a Központi Orvosi Rendelő és a Pitypang Óvoda akadálymentesítése valósult meg pályázati támogatással.

2009. évben pályázat került benyújtásra továbbá a Városháza, az Arany János Általános Iskola és a Móricz Zsigmond Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium komplex akadálymentesítése tárgyban, azonban egyik sem nyert támogatást.

Az önkormányzatnak lehetősége volt azonban, hogy a Városháza akadálymentesítésére pályázzon a „Városháza funkcióbővítő megújítása” tárgyú pályázat keretében. Amennyiben a pályázat második fordulóban is támogató döntésben részesül, az épület átalakítása 2012-ben megvalósulhat.

2010. év februárban hazai forrású pályázati felhívásra pályázatot nyújtottunk be az Arany János Általános Iskola központi épület vizesblokkjainak felújítására. A pályázat támogatást nyert, ezáltal 2010, szeptemberig az épület 3 vizesblokkja és öltözője került felújításra az akadálymentesítési szempontok figyelembe vételével.

1.1.12. Térfigyelő rendszer fejlesztése, térfelügyeleti rendszer kiépítése

2010-es évben kistérségi összefogásból megvalósult egy 4 kamerás térfigyelő rendszer. Ezt a kamerarendszert fejlesztette tovább Önkormányzat saját erőből további 10 db térfigyelő kamerával és 4 db rendszámfelismerő kamerával.

A kamerarendszer tökéletesítése, további kamerák beszerzése valamint a rendszer méretének és a hatékonyság növelése érdekében egy helyiség berendezése válik szükségessé a jövőben, ahol az erre jogosult személyek akár a nap 24 órájában képesek a kamerák által megfigyelt területet egy helyről felügyelni és amennyiben szükséges a hatóságokat értesíteni.

Az Önkormányzat továbbra is keresni fogja a lehetőségét, hogy a rendőrség bevonásával aktív térfelügyeleti rendszer valósuljon meg.

Továbbá tervezzük, hogy a vállalkozók részére is a rendszer használatának lehetőségét kiejánlja az önkormányzat, amely rendszerhez csatlakozva ők is hozzájárulhatnak a saját és a város vagyonának megóvásához.

1.1.13. Zugprogram folytatása

Sokszor hallani, hogy Kisújszállás a zugok városa. Szinte minden nagyobb utcából nyílik egy-két zug, amelyek helyzetüknél fogva speciálisabb, fokozottabb odafigyelést igényelnek. Erre tekintettel a 2010-es év folyamán újtára indult önkormányzati kezdeményezésre egy három éves zugprogram, ami azt a célt tűzte ki, hogy a városban lévő összes (56 db) zugban megoldja a belvív elvezetés-, a járda- és az útburkolat problémáit. Az első ütemben 26 zug készült el a zugprogram és a belvív-rekonstrukciós beruházás keretében.

A II. és III ütem - amely a gazdasági program 2. számú melléklete - a 2011-es és 2012-es évben fog megvalósulni előreláthatólag.

1.2. Mezőgazdasági termékek helybeni feldolgozása

Az Alföldi területeken, így városukban is – még napjainkban is - meghatározó jelentőséggel bír a mezőgazdasági termelés szerepe.

A helyi mezőgazdasági tevékenységek fellendítése érdekében az önkormányzat célja, hogy közreműködjön a megtermelt termékek helyben történő részleges vagy teljes feldolgozását, csomagolását elősegítő beruházási lehetőségek felkutatásában, pályázatok elkészítésében, menedzselésében.

Az önkormányzat a város gazdasági társaságait, vállalkozásait támogatni kívánja ilyen jellegű elképzeléseik megvalósításában. E tekintetben példaértékűnek tartja a Nagykun 2000 Mg. Zrt. és az Indiánrizs Kft. tevékenységét és ösztönözni próbál minden termelőegységet a hasonló fejlesztésekre.

Terveink között szerepel egy helyi termékeket árusító üzlet kialakítása (Pl. a Vásárcsarnok területén, vagy a régi piacsoron).

A felesleges növényi anyagokat és az állattartásból származó melléktermékeket hasznosítani kívánjuk biogáz és elektromos áram termelésére. A biomassza üzem nemcsak többletbevételt eredményez, hanem reményeink szerint munkahelyeket is teremt.

Ennek megvalósítása érdekében, amennyiben arra lehetőség nyílik, szeretnénk támogatást igényelni és nyerni a hazai, illetve az EU-s pályázati rendszerekből. Az e témakörben jelenleg benyújtott pályázatunkat a gazdasági program 1.1.10.1. Megújuló energiaforrások felhasználása pont ismerteti részletesen.

Az önkormányzat keresi annak lehetőségét, hogy a munkanélküli lakosságot a közmunka-program keretén belül bevonja a foglalkoztatásba a mezőgazdasági termelés keretein belül. Fel kell kutatni az erre a célra irányuló pályázati lehetőségeket.

1.3. Elektronikus közigazgatás kialakítása

1.3.1. Jelenlegi helyzet Kisújszálláson

Kisújszállás Város Önkormányzata egy közel 12.0000 lélekszámú település lakosainak, napi „ügyes-bajos” dolgainak intézését hivatott megoldani.

A önkormányzatnál használt minden egyes szoftver rendszer egy külön információ-sziget. Ez azt jelenti, hogy nem lehet kiaknázni az adatok teljes értékéből származó előnyöket, mivel lehetetlen a különböző igazgatási területek adatait összesíteni. Így az egyes rendszerek által generált adatokat újra rögzíteni kell egy másik rendszerbe. Ez csökkenti az igazgatási munka hatékonyságát.

A önkormányzat számítógépes ellátottsága jónak mondható a 2000-ben megvalósított fejlesztéseknek köszönhetően a számítógépek egységes hálózatra vannak kötve. Az ügyintézők szerverre dolgoznak. Az önkormányzat rendelkezik informatikai szabályzattal melyben minden hálózati jogosultság és az adatbázis mentési módszer szabályozásra került.

A önkormányzati hálózaton lévő valamennyi számítógépről elérhető az Internet és valamennyi osztály rendelkezik legalább 1db „kisújszallas” –ra végződő – hivatalos e-mail címmel, állandó ADSL kapcsolat segítségével.

Önkormányzatunk rendelkezik dinamikus honlappal.

1.3.2. Lépéseink az e-közigazgatás felé

A városi honlap információ tartalmának, ügyintézési kínálatának bővítése

Jelenleg a bevezetőben említett EU besorolás szerint az önkormányzati honlap az 1-2 szint között van. Tehát fellelhetőek a honlapon ügyleírások, illetve megtalálható néhány letölthető nyomtatvány.

Első lépésben el kell érni, hogy az önkormányzati honlap biztosan tudja teljesíteni a 2. szintet.

A városi honlap e-demokrácia lehetőségének bővítése

A városi honlapon jelenleg Az Önkormányzat képviselő testülete által hozott publikálható döntések megtekinthetők raja és a döntések kereshetőek is, valamint a következő önkormányzati ülés napirendjéről is információt találhat az érdeklődő.

1.3.3. Megvalósíthatóság

Az a tárolóhely kapacitás (2GB), amellyel most az önkormányzatunk a városi honlap kapcsán rendelkezik, kevésnek bizonyulhat, ezért a bővítése, illetve saját webszerver beállítása szükséges lehet a későbbiekben.

További lépés lehet:

Az „on-line fogadó óra” a polgármester, a települési képviselők, illetve a lakosság között. Ennek megvalósítására számtalan „ügynevezett” csevegő portál áll rendelkezésre, meg kell azonban jegyezni, hogy név nélkül, bármilyen regisztráció hiányában az állampolgárok sokkal bátrabbak, mintha névvel kellene vállalni véleményüket. Ez fokozottan vonatkozik az önkormányzat hivatalos honlapján elhelyezhető „Fórum” lehetőségre.

A lakosság véleményét egy-egy jelentősebb ügyben „virtuális szavazással” ki lehet kérni. Ez természetesen, csak nem „reprezentatív közvélemény-kutatási adatként” lehetne felhasználni

2. szintről a 3. szintre

Az előző lépésekkel ellentétben ezek a lépések már jelentős (több milliós nagyságrendű) pénzüsszegekbe kerülnek.

Előjáróban le kell szögezni: az új technológia nem csodaszer, mert csak akkor hidalja át az információcsere útjában álló időbeli és fizikai távolságokat, ha áttörésre kerül az a hierarchikus és bürokratikus korlát, amely megnehezíti a hivatalon belüli vertikális és horizontális információáramlást. Tisztázott felelősségi viszonyokra, átlátható és követhető ügyintézési folyamatokra, valamint koordinált munkamegosztásra van szükség.

Első lépésként meg kell valósítani a már említett különböző fejlesztőktől származó alkalmazások (pl.: pénzügy, iktató, szociális programok, kataszter program, népesség-nyilvántartó program) minél nagyobb részének egy rendszerbe történő integrálását.

Meg kell teremteni egy olyan rendszert, mely a lakossági hozzáférést teszi lehetővé (polgárokkal való közvetlen interaktív kapcsolat, együttműködés); Az online ügyintézésnek elengedhetetlen feltétele az állampolgár egyértelmű személyazonosítása (ez lehetséges digitális aláírás segítségével, illetve a már működő ügyfélkapu rendszeren keresztül)

2. Nyilvánosság, kommunikáció

Napjainkban egyre fontosabb szerepet kap a kommunikáció. Ez lehet belső, azaz városon belüli, s külső, azaz a várost népszerűsítő kommunikáció is. Ezek alapvetően eltérnek egymástól, ezért érdemes külön szólni róluk.

2.1. Városon belüli kommunikáció

Nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy a Kisújszálláson élők vagy dolgozók minél több információval rendelkezzenek a településről. Ezért feladatnak tartjuk a színvonalas és hiteles városon belüli kommunikációt.

A hiteles kommunikációt úgy érhetjük el, ha objektíven beszámolunk a város eseményeiről. Ezt egy, nemrég a civil szervezetek körében végzett vizsgálat szerint sikerült megvalósítanunk – a válaszadók nagy része elsőként az önkormányzati médiumokból tájékozik, s hitelesnek is tartja ezeket.

A lakosok szokásai nagyon eltérőek, ezért eltérően, eltérő eszközöket használva kell „szólni” hozzájuk. A legnagyobb hagyományokkal a **Kisbíró** című önkormányzati hírlevél rendelkezik. Azt tapasztaljuk, hogy sokan forgatják, s fontosnak tartják, hogy megjelenjenek az újságban. Ez azonban problémákat is vet fel. Jelenleg általában 20-24 oldalas lapszámok jelennek meg. Az újság kiadása azonban jelentős költségekkel jár, ezért törekedni kell arra, hogy 16, illetve 20 oldalas számok jelenjenek meg. Ehhez felül kell vizsgálni a Kisbíróra vonatkozó szerkesztési elveket, s törekedni kell a rövid, tömör írásokra. A szabályzat módosításáról a helyi intézményeket és közösségeket is tájékoztatni kell, s ösztönözni kell őket a szabályok betartására. A korábbi gyakorlat szerint továbbra is célszerű évről évre színes különszámokkal is készülni, amelyben beszámolhatunk a fejlesztésekről, beruházásokról. Mindezek mellett törekedni kell a színvonal megtartására, s amennyiben az anyagi fedezet rendelkezésre áll, a lap modernizálására, új design kialakítására.

Jellemzően azért elmondható, hogy főleg az idősebb korosztály lapozza rendszeresen a Kisbíró. Vannak azonban olyanok is, akik pl. látásuk romlása miatt már nem tudják elolvasni a cikkeket. Számukra lehet jó információforrás a TV Kisúj és a Piaci Hírmondó. A **TV Kisúj**t jelenleg azok érik el, akik a kábeltelevíziós rendszerhez csatlakoztak, illetve van internet-hozzáférésük. Törekedni kell arra, hogy ez utóbbi lehetőség is minél megbízhatóbb legyen, az elkészült riportok minden esetben elérhetőek legyenek a világhálón. A „Kisújszállás: itt mindenkire szerep vár” programnak köszönhetően az elmúlt hónapokban jelentős infrastrukturális fejlesztést hajtottak végre a TV Kisújban. Az új eszközök mellett is szükség van a fejlesztésre, amelyet folyamatosan vizsgálni kell, s amennyiben lehetőség van rá, pályázatok útján kell megtenni.

A **Piaci Hírmondó** jelenleg minden kedden és szombaton működik, 7 és 10 óra között a piacon vásárlók meghallgathatják a város legfrissebb híreit. Ahhoz, hogy ez minél jobb minőségben elérhető legyen, figyelni kell a hangosító rendszert, s törekedni kell annak modernizálására.

Azoknak, akik nem olvassák át a Kisbíró, de viszonylag gyakran kimozdulnak otthonról, a város **hirdetőtábláin** helyezünk el információkat. Ezeket hetente frissítjük. A hirdetőtáblák folyamatosan ki vannak téve az időjárás viszonyosságainak, ezért fontos, hogy rendszeresen megvizsgáljuk, s amennyiben szükséges, javíttassuk azokat.

Az önkormányzat megvizsgálja a hirdetőtáblák bővítésének lehetőségét a város központtól távolabb eső, de forgalmas helyeken.

A fiatalabb korosztály számára elsősorban az **internet**en keresztül tudunk híreket közölni. Ennek egyik elsődleges formája a www.kisujszallas.hu városi honlap. A 2008-ban átalakult oldalt folyamatosan fejleszteni, frissíteni kell. A híreket hetente két-három alkalommal, ha szükséges, ennél még gyakrabban meg kell újítani, illetve a városi rendezvényeket tartalmazó programajánlót is naprakészen kezelni kell. Meg kell vizsgálni azt is, milyen fejlesztések szükségesek ahhoz hogy a képek mellett minél több videót is

feltölthessünk a honlapra. A weboldal mellett elindult egy másik elektronikus „informáló rendszer”, a hírlevél. Az erre feliratkozottak e-mailben kapnak híreket. Ennek indulásakor az volt a célunk, hogy a legfrissebb dolgokról (pl. iskolai szülői értekezletek, orvosok helyettesítése) is értesüljenek a helyiek. Sajnos sokszor nem kaptuk meg az információkat, így a hírlevél értelmét veszítette, s ritkán küldjük ki. Ahhoz, hogy ez működjön, ki kell dolgozni egy olyan dokumentumot, amely alapján az intézmények és helyi közösségek is tudják, mi mindenre vagyunk kíváncsiak, mit küldjenek el nekünk a megadott internetes elérhetőségre.

A 2010-es belvív idején „vetettünk be” először egy újabb lehetőséget: a Polgárörtség autója a **hangosbemondón** keresztül tájékoztatta a lakosokat. Ezt a formát azonban célszerű „megőrizni” a hasonló rendhagyó eseményekre, hiszen éppen ritkaságával tud hatékony lenni.

A lehetséges belső kommunikációs eszközök közül Kisújszállás eddig nem élt a **rádióval**. Bár működik az Európa Rádió, nem helyi híreket közöl. Folyamatban van a Start FM rádió elindítása, amelyet a Start Média Egyesület szervez. Meg kell vizsgálni, az önkormányzat hogyan tudja segíteni ezt a folyamatot, s milyen feladatok merülnek fel a rádió elindulásával.

2.2. Külső kommunikáció

A városon belüli kommunikáció mellett ugyanolyan, vagy még fontosabb Kisújszállás külső kommunikációja. A fürdő fejlesztésével ez egyre hangsúlyosabbá válik. Egy város turizmusához ugyanis nagyban hozzájárul az, milyen a település megítélése – ez pedig a külső kommunikáción múlik.

Kisújszállás rendezvénytervében minden évben meghatározunk egy **marketingkeretet** – ez azonban erősen behatárolja a külső kommunikációs lehetőségeinket. Ezért törekedni kell az ingyenes vagy minél olcsóbb megjelenési lehetőségekre, illetve – amennyiben a városi gazdasági helyzete engedi – a marketingkeret emelésére.

Jelenleg anyagi okok miatt elsősorban az **interneten** szerepel a város, hiszen ott vannak olyan oldalak, ahol díjmentesen vagy minimális díj ellenében szerepelhetünk. Ilyen például az MTI Önkormányzati Sajtószolgálat, ahova rendszeresen töltünk fel híreket.

Emellett meg kell próbálni bekerülni a megyei és országos sajtóba is. Ennek érdekében minden rendezvényre meghívót kapnak a sajtó képviselői, illetve a történésekről fotókkal is ellátott sajtóanyagot kapnak.

A külső kommunikáció fontos eleme a **Tourinform iroda**. Nemcsak azért, mert a városunkba érkező turistákat tájékoztatja, hanem azért is, mert az országos hálózat részeként továbbítani tudja az információkat – országos rendszerekbe tudja regisztrálni városunkat, illetve továbbítani tudja a szórólapokat.

Szintén a külső kommunikációt erősítik a különböző **szervezetek**, amelyeknek városunk tagja. Ezek általában tagdíjasok, ám számos előnnyel járnak. Ilyen például a Városok, Falvak Kulturális Régió, amelynek köszönhetően Kisújszállás többször szerepelt már a debreceni Cívus Korzón, illetve ennek a kapcsolatnak köszönhetően érkeztek városunkba a virágkarnevál fellépői is – akik szintén továbbvitték városunk hírét.

Az önkormányzat tervezi a városi marketing terv készítését, összhangban a fürdő marketing tervével.

2.3. Kiadványok

Nagyon fontosnak tartjuk a helyi jelentőségű kötetek kiadását. Ezért a továbbiakban is támogatni kell a Kisújszállási Nagykun Kalendárium megjelenését. Emellett pályázatokon keresztül évről évre segítjük a Helytörténeti füzetek kiadását is, amelyből évente kettő-három lát napvilágot.

Városunk történetével kapcsolatosan korábban megjelent a Kisújszállás város története I-III. „sorozat”, amelyet néhány éven belül egy teljesen új városi krónika megjelentetésével kívánunk folytatni, támaszkodva az előző helytörténeti kiadványokra, bemutatva a város történetét hűen, ideológiamentesen és tárgyyszerűen.

Emellett a város „nagy beruházásai” (fürdőfejlesztés, városközpont felújítása) után célszerű lenne ismét kiadni a *Kisújszállás arcai* című kötetet. Az elmúlt években hagyománnyá vált a városi rendezvénynaplár, amely összefoglalja a kisújszállási programokat. Ennek kiadását a jövőben is tervezni kell.

3. Közművelődés, kultúra

Az önkormányzat a meglévő önként vállalt és kötelező feladatok megtartását a közművelődés és a kultúra területén is fontosnak tartja.

3.1. Hagyományőrzés

Városunk a Nagykunság egyik leggazdagabb kulturális hagyományokkal rendelkező települése. Törekvésünk ennek a helyzetnek a megőrzése és erősítése olyan irányban, hogy Kisújszállás a Nagykunság életében szellemi, kulturális központi szerepet töltsön be, ugyanakkor a helyi lakosoknak is színes kulturális kínálatot nyújtson.

A **nagykunsági hagyományok** őrzésében városunk aktív szerepet vállal. Kezdetől fogva részesei vagyunk a nagykun települések együttműködésének, mely ma a Nagykun Hagyományőrző Társulás vezetésében betöltött szerepünknek is köszönhető. Szorgalmazzuk a nagykun kapitányok háromévenkénti megválasztását, elősegítettük a *Nagykunsági krónika* újbóli kiadását, évente megrendezzük a *Nagykun hagyományőrző bált*, városunkhoz kötődik a *Kun viadalok* szintén évenkénti megrendezése is. Mindezekkel elősegítjük a Nagykunság lakosainak történelmi és kulturális gyökerű összetartozását. E tevékenységünket folytatni kívánjuk.

Irodalmi örökségünket költők és írók nevei fémjelzik (Nagy Imre, Arany János, Móricz Zsigmond, Kiss Tamás, Sarkadi Imre, Ladányi Mihály, Csukás István, Szei Ernő), **történelmi hagyományainkat** az Illéssy család és Kossuth Lajos. Különösen büszkék lehetünk városunknak az 1848/49-es szabadságharcban történt szerepvállalására. Ezen szellemi örökségeink és értékeink különböző formákban, évről évre megjelennek különböző rendezvényeinkben, kiadványainkban.

Tárgyi **néprajzi hagyományainkat** a Néprajzi Kiállítóterem őrzi. A kiállítótermet pályázati támogatással 2010-ben felújítottuk, ennek eredményeként korszerű, interaktív formában tárja gyűjteményét a közönség elé ez a közel 230 éves épület. Hatékony marketingmunkával **a helyi lakosság minél szélesebb körével meg kell ismertetni a gyűjteményt, a helyi iskolások körében pedig törekedni kell arra, hogy minden kisújszállási és itt tanuló diák ismerje meg népi kultúránk régi tárgyi emlékeit.** Ebben a kiállítótermet működtető Művelődési és Ifjúsági Központnak van elsődleges feladata, pl. rendhagyó tanórák és időszakai, a létesítmény profiljához illő időszakos kiállítások megrendezésével.

A néprajzi hagyományaink bemutatásának másik helyszíne a Tájház, melynek felújítása, állagmegóvása szintén a következő évek feladata kell, hogy legyen.

Legfontosabb **képzőművészeti értékeink** köztéri szobraink és Papi Lajos szobrászművész hagyatéka, melynek egy részét a róla elnevezett alkotóházban őrizzük. Folyamatos ápolásukra, környezetük rendben tartására gondot kell fordítanunk. Pályázati támogatással elősegítjük az alkotóház felújításának megvalósítását.

Népzenei és népművészeti hagyományainknak igényes őrzői és népszerűsítői vannak, akiknek tevékenységét önkormányzatunk a továbbiakban is fontosnak tartja támogatni: ilyen a citeramuzsika, a 48-as Asszonykórus, a Nagykun Táncegyüttes, valamint a szalmafonók egyesülete. Ez utóbbihoz kapcsolódva meg kell vizsgálni állandó kiállításuk új elhelyezésének lehetőségét.

Alapfokú **Művészetoktatási** Intézményünk működése ma már hagyományteremtőnek is nevezhető, hiszen az iskola a több évtizedes zeneoktatás révén kiváló művészeket adott az országnak, itthon pedig több művészeti csoport létrejöttét és működését segítette és segíti elő (ld. a közoktatásról szóló fejezetben írottakat). Az intézmény művészetek iránti elkötelezettsége találkozik az önkormányzat szándékával.

A különböző helyi **kiadványok** (kalendáriumok, hírlevél, *Helytörténeti füzetek*) jelentette értékekről – melyek szintén mind a hagyományőrzés sajátos formái – a kommunikációról szóló részben írtunk.

3.2. Közösségi és kulturális élet, civil szféra

3.2.1. A helyi közösségek, civil szervezetek léte és működése a feltétele annak, hogy városunkban színes, gazdag közösségi élet legyen. Az emberek kisebb közösségekben beszélnek meg gondjaikat, örömeiket, és e közösségek szívesen teremtenek kapcsolatot más közösségekkel. Rendezvényeik gyakran sokakat vonzanak, esetenként a város határain túlról is. Önkormányzatunknak ezért is fontos a civil szervezetek különböző formákban történő támogatása, amit továbbra is megőrizzünk (rendezvényeknek, székházak működtetésének, kiadványoknak, sportprogramoknak, nyári táboroknak a támogatása). Feladatunk **a támogatások a pályázati rendszerének áttekinthetőbbé tétele.**

A civil szervezetek aktív részesei a hagyományőrzésnek is, ami a hagyományok számtalan, élményt nyújtó „feldolgozásában” nyilvánul meg, emellett azonban olyan rendezvények zajlanak városunkban, amelyek **új hagyományokat** teremtettek, illetve teremtenek (halászléfőző fesztivál, lovas versenyek, szalma-, fotó- és egyéb kiállítások stb). Önkormányzatunk e programokat is támogatja, hiszen ezek **idegenforgalmi szempontból is jelentősek**, és a város turizmusának fejlesztésében nagy szerepük lesz. Az önkormányzat kezdeményezésére és anyagi támogatásával valósult meg először 2010 szeptemberében a „Kivilágos kivirradtig” c. fesztivál, melynek folytatását tervezzük azzal a szándékkal, hogy az a térség egyik, idegenforgalmi szempontból jelentős őszi rendezvényévé válik.

3.2.2. Az élénk civil közösségi élet és a színes iskolai programok következtében az elmúlt években erősödött a Művelődési és Ifjúsági Központ szolgáltató, a különböző rendezvényeknek helyet biztosító szerepe. Önálló szervezésű programokat a „Kisújszállás: Itt mindenkire szerep vár” című pályázat keretében szerveznek az intézmény dolgozói. Fontos feladat, hogy a program futamidejét követően is folytassák a kezdeményező, szervező közművelődési munkát.

A városközpont funkcióbővítő megújítása programpályázat elnyerése keretében megvalósuló Vigadó Kulturális Központ működése esetén az önkormányzat átgondolja a jelenleg meglévő művelődési épületek funkcióját, hasznosítását és működtetését.

3.2.3. Az Arany János Városi Könyvtár a hagyományos könyvtári munka mellett aktív szerepet tölt be a civil szervezetekkel való kapcsolattartásban, és számos városi, iskolai programot is szerveznek, amelyekkel nemcsak népszerűsítik az olvasást, hanem közösségépítő tevékenységet is végeznek. Az intézmény az elmúlt években különösen **eredményes pályázati munkának** köszönhetően korszerűsíti könyvtári szolgáltatásainak körét. Az intézmény érdemi segítséget nyújt a *Helytörténeti füzetek* köteteknek kiadásában is. Az önkormányzat elismeri aktivitásukat, és támogatja munkájukat. Az önkormányzat megvizsgálja az Arany János Városi Könyvtár új helyre történő elhelyezését.

3.3. Helyi civil szervezetek támogatása

Kisújszálláson sok civil szervezet működik, a város gazdag civil élettel büszkélkedhet. **Az önkormányzat és a helyi szervezetek kapcsolata jó, számos rendezvényt közösen rendezünk.**

Városunk önkormányzata fontosnak tartja ezeket a közösségeket, hiszen többek között ezek is élhetőbbé teszik városunkat – programjaikkal, összejöveteleikkel, táboraikkal. ezért a továbbiakban is támogatni kell a civil szervezetek működését – a jelenlegi pályázati rendszert azonban át kell gondolni. Ehhez több ötletet is kaptunk már abban a civil kérdőívben, amelyet 2011 februárjában töltöttek ki a helyi közösségek. A pénzbeli támogatás mellett ingatlanok biztosításával is segítjük a civileket: több szervezet kapott használatba önkormányzati ingatlanokat – ingyen. Ezek üzemeltetéséhez pályázati lehetőséggel járulunk hozzá.

Ahhoz, hogy ezek a csoportok minél sikeresebbek legyenek, az anyagi támogatás mellett a nyilvánosságot is biztosítjuk számukra. Tesszük ezt azzal, hogy kisebb összejöveteleikhez ingyenesen helyet biztosítunk, illetve azzal, hogy rendszeresen beszámolunk tevékenységükről – a városi honlapon, a Kisbíró hasábjain, a TV Kisújszállás adásaiban. Emellett a civilek programjai is évről évre megjelennek a városi

rendezvénynaptárban. A www.kisujszallas.hu oldalon szerepel azon szervezetek listája, amelyek számunkra jelezték ilyen szándékukat.

Emellett az internet segítségével a tájékozódásban is segítjük: e-mailen keresztül minden fontosabb információt, a helyi rendezvények programját, a Kisbíró megjelenésével kapcsolatos híreket, a pályázati lehetőségeket eljuttatjuk nekik.

Munkánk során pedig építünk a civilek véleményére: minden testületi ülés meghívóját megkapják, így értesülnek a testület munkájáról, s hozzá is tudnak szólni ahhoz. A lakossági fórumok és közmeghallgatások igazolják, hogy meg is teszik ezt – számos építő jellegű kritikát kaptunk tőlük az elmúlt években.

4. . Szabadidő, sport

4.1. Városi tömeg- és versenysport

Az önkormányzat részletesen a sportkoncepcióban szerepelteti a sport jelenlegi helyzetét és problémáit.

4.1.1. Nem infrastrukturális feladatok és fejlesztések

Az önkormányzat a következő nem infrastrukturális feladatokat és fejlesztéseket határozza meg és azokat pénzügyi lehetőségei alapján tervezi megvalósítani:

- a) Lehetőség szerint forrást kell biztosítani az iskolai sportlétesítmények jobb kihasználtsága érdekében a nyitva tartáshoz szükséges munkaórákhoz és a gyerekek számára szervezett több, vonzóbb esti és hétvégi programok biztosításához.
- b) Folytatni és fejleszteni az eddigi sikeres sportprogramokat, különös tekintettel a „Nyitott Kapuk” és „Tárt Kapuk” programra, illetve a Kisújszállási Ligeti Sportfesztiválra. (2011-ben ennek a folytatása és fejlesztése a Hétpróbás Kunok programsorozat.)
- c) Óvodai mozgásfejlesztő program folytatása.
- d) Egészségügyi felvilágosító tevékenység fokozása, folyamatos kampány az egészséges életmód és a sport mellett.

4.1.2. Rövid távú infrastrukturális fejlesztések

Az önkormányzat a következő rövid távú infrastrukturális fejlesztéseket határozza meg és azokat pénzügyi lehetőségei alapján tervezi megvalósítani:

- a.) A Móricz Zsigmond Gimnáziumban:
  - ab) Tornaterem padlójának felújítása, lelátó építése.
  - bb) A gimnázium aszfaltburkolatú kosárlabdapályájának helyén műfüves futball (20 x 40 méter) méretű többfunkciós pálya építése.
- b) A Városi Sporttelep füves labdarúgó pályájának felújítása.
- c) A városközponttól távoli városrészekben füves közterületeken focikapuk elhelyezése hálók nélkül, és biztosítani a terület rendszeresebb fűnyírását. Így viszonylag olcsón biztosíthatjuk a lakókörnyezetben a futball lehetőségét a gyerekek számára.
- d) Extrém sportpálya átköltöztetése az Erzsébet ligetbe.

4.1.3. Középtávú infrastrukturális fejlesztések

Az önkormányzat a következő középtávú infrastrukturális fejlesztéseket határozza meg és azokat pénzügyi lehetőségei alapján tervezi megvalósítani:

- a) Az óvodai udvari játékok folyamatos felújítása és cseréje.
- b) Az Arany János Általános Iskolában:
  - ba) További két kézilabda kapu felújítása. (Közoktatási részben is szerepel.)
  - bb) Tornatermi szárny nyílászáróinak cseréje, lelátó építése, folyosó burkolatfelújításának befejezése.
  - bc) Tatami beszerzése.

- bd) 10-15 db kerékpár beszerzése, mentómellények beszerzése.
- be) Vásár utca felőli aszfaltpálya felületének két évente ismétlődő felújítása.
- c) A Kossuth Lajos Általános Iskolában:
  - ca) Távolugró gödör és a nekifutó pálya átalakítása.
  - cb) A Kossuth úti épület udvarán sportudvar kialakítása. (Közoktatási részben is szerepel.)
- d) Mindegyik játszótér EU komformmá tétele fejlesztéssel.
- e) A versenysport-egyesületek fejlesztési elképzelései az általuk kezelt létesítményeknél:
- f) A tenispályák igényjellegének megszüntetése egy-két pálya lefedésével.
- g) A súlyemelő teremben a falak felújításának folytatása, a nyílászárók szabványnak megfelelő cseréje. Az 1985-ben készült beépített súlyemelő dobogó faalkatrészeinek cseréje.
- h) Az extrém sportpályán „félcső” elem elhelyezése, a világítás korszerűsítése, és 100 főre lépcsőzetes modulnézőtér kialakítása.
- i) Mobil paintball-pálya kialakítása, és egy mozgó futóvad pálya létrehozása.

4.2. Idegenforgalom, turizmus

2010 szeptember végére készült el a Kisújszállási Ifjúsági Szálláshely, amelyet jelenleg a Kisújszállási Vízmű Kft. üzemeltet. Elsősorban a hétvégi időszakokban mutatkozik igény a faházak iránt. Az önkormányzat erdei iskola létrehozásával szeretné a szálláshely tavaszi és őszi hétköznapi kihasználtságát növelni, továbbá nyári erdei tábor és sporttábor kiejánlásával megtölteni nyáron a két telepített sátrat.

2012. január-április között készül el az új gyógyfürdő és hotel.

2011 augusztusáig kell eldönteni, hogy a Kumánia Gyógy- és Strandfürdő, a Kumánia Hotel *** és a Kisújszállási Ifjúsági Szálláshely üzemeltetését hogyan kívánja az önkormányzat biztosítani. Ennek oka, hogy az engedélyezési eljárások hosszadalmasak. Az új üzemeltetőnek kell az engedélyezési eljárásokat lefolytatnia, a munkaszervezetet kialakítania, illetve felkutatnia a megfelelő számú és szakképzettségű munkaerőt. Továbbá rá hárulnak az egészségügyi fejezetben leírt feladatok.

Az önkormányzat az üzemeltetési kérdés eldöntésére egy bizottságot hozott létre.

Az új üzemeltető feladata a fürdő- és a szálláshely szolgáltatásainak értékesítése, illetve a városi programokat is tartalmazó programcsomagok kialakítása, kiejánlása. Ezért az üzemeltetőnek jelentős marketing kiadásai lesznek. Természetesen költséghatékony marketinglehetőség is van, amelyek kihasználása minimális anyagi ráfordítást igényel. Fontos, hogy az üzemeltető ezeket a lehetőségeket is kihasználja, és éljen vele.

Az önkormányzatnak és az üzemeltetőnek, valamint a Tourinform Irodának szorosan össze kell hangolnia a jövőbeni városmarketing tevékenységét, mivel annak központja a fürdő és a fürdőben lévő szálláshelyek lesznek. Ez csak folyamatos munkakapcsolat és egyeztetés révén lehetséges.

Az önkormányzatnak a saját marketingkerete felhasználása a nemzetközi kapcsolatai során, továbbá az általa támogatott vidéken fellépő művészeti csoportokon keresztül és a városban működő civil szervezetek kapcsolatain keresztül is elő kell segítenie a fürdő, a szálláshely szolgáltatások, valamint a hozzájuk kötődő szolgáltatások, turisztikai attrakciók megismertetését, népszerűsítését.

Fontos feladat a fürdő marketing tervének összehangolása a készülő városi marketing tervvel.

4.3. Önkormányzati kapcsolatok

Kisújszállás Város Önkormányzata fontos feladatának tartja a történelmi egyházakkal való együttműködést.

Kisújszállásnak számos önkormányzattal van kapcsolata – határon belül és kívül is. Tagjai vagyunk a Kun Összefogás Konzorciumnak, a Nagykun Hagyományörző Társulásnak pedig itt van a központja. Fontosnak tartjuk ezeket a kapcsolatokat hagyományaink ápolásában.

Idegenforgalmi szempontból kiemelném még a Városok, Falvak Kulturális Régiót, a Magyar Fürdővárosok Szövetségét és az Észak-alföldi Termál Klasztert, amelynek szintén tagja Kisújszállás. A jelenleg zajló beruházások után ezek nagyban hozzájárulhatnak idegenforgalmunk fellendüléséhez, a város országos belüli népszerűsítéséhez.

Kisújszállás nemcsak az országhatáron belül, hanem azon kívül is rendelkezik önkormányzati kapcsolatokkal – hat testvértelepülésünk van. Ezekkel igyekszünk minél sokszínűbb kapcsolatot fenntartani. Jelenleg a városvezetés mellett elsősorban az iskolák kapcsolata erős, de például a tűzoltóságok közt is elindult az együttműködés. Célunk, hogy ez a kapcsolat erősödjön, s a testvérvárosok minél több információt kapjanak városunkról. Különösen fontos ez a turisztikai fejlesztések kapcsán, hiszen a magyarországi gyógyvíz vonzó a környező országokban. Emellett a gazdasági együttműködésben rejlő lehetőségeket is vizsgálni kell. Újra kell gondolni a „Barátság Ház” közös létrehozását a fürdő területén.

5. Közrend, közbiztonság, bűnmegelőzés

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a közrend, közbiztonság helyzetére. A megelőzés és a bűnüldözés érdekében a rendőrséggel kötött megállapodás alapján Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottságot működtet, mely koordinálja az e tevékenységgel foglalkozó rendőrségi, önkormányzati és civil szervezeteket, támogatja a szemmozgalom további kiterjesztését.

5.1. Közterület-felügyelet

Kisújszállás város belterületén 2 fő látja el a közterület-felügyelői feladatokat, a város két részre van felosztva, a Keleti és a Nyugati városrészre, amelyeknek határvonala a Kossuth Lajos és a Rákóczi utca. A jövőben mindenképpen indokolt a közterület-felügyelői létszám bővítése, ehhez kapcsolódóan szükséges a közterület-felügyelők munkáját segítő személyek, településőrök bevonása.

5.2. Mezei őrszolgálat

A mezőőri szolgálat ellátását továbbra is 5 fő mezőőr foglalkoztatásával kívánja az önkormányzat biztosítani.

A mezőőrök munkáját jelentősen megkönnyíti és hatékonyságát növeli, hogy a segéd motorkerékpáros szolgálat kiegészítéseként 2011. év januárjában beszerzésre került részükre 1 db TOYOTA HILUX típusú szolgálati gépkocsi, amellyel a jövőben gyorsabban el tudják végezni a területek bejárását, illetve hatékonyabban tudnak fellépni a bűnözőkkel szemben. Az önkormányzat a jövőben kiemelten kéri a mezei őrszolgálatot, hogy a bűnmegelőzésben részt vevő szervekkel szorosan működjön együtt valamint a személyi és technikai eszközök nyújtotta lehetőségeket összehangolva és teljes körűen használja ki.

5.3. Közterület védelme

A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottságot, melynek az együttműködés szervezése is feladata, az önkormányzat folyamatosan működteti és a jövőben is működtetni kívánja.

A közbiztonság javítása olyan feladat, mely széles körű együttműködést igényel a rendőrség, a polgárőrség, az ifjúságvédelmi szervezetek, a civil szervezetek, a mezőőri szolgálat, sőt a településőrök közreműködésével.

Fontosnak tartja a lakosság figyelmét folyamatosan felhívni a lehetséges veszélyekre (betörések, lopások, csalások megelőzése stb.), ezt a helyi kommunikációs csatornákon keresztül rendszeresen meg fogja tenni az önkormányzat. A fiatalokat veszélyeztető helyzetekre a számukra szervezett felvilágosító programokkal fogjuk felhívni a figyelmet.

A közterület védelmének fontos állomása városunkban a térfigyelő kamera rendszer működtetése és további fejlesztése.

5.4. Városi Polgárőrség

Az önkormányzat továbbra is számít a Városi Polgárőrség munkájára, kiemelten a közrend, közbiztonság, a bűnmegelőzés és a gyermekvédelem területén. Ennek érdekében folyamatosan támogatja és a jövőben is támogatni kívánja a polgárőrség működését, lépéseket próbál tenni annak érdekében, hogy a polgárőrség

tárgyi feltételei javuljanak. Segítséget nyújt a számára nyitva álló pályázatok benyújtásához, kihasználásához.

6. Természet- és Környezetvédelem

A természet- és környezetvédelem területén fontos szerep jut a pedagógusoknak, az oktatómunkának és a szülői példamutatásnak.

6.1. Hulladékgyűjtés

6.1.1. Települési hulladéklerakók rekultivációja

Kisújszállás Város Önkormányzatának kezdeményezésére a 2007. évben a Karcagi kistérség négy települése, Karcag, Kisújszállás, Kunmadaras és Berekfüdő a területükön található öt darab már nem működő települési szilárd hulladéklerakó rekultivációjáról döntött.

A kétfordulós pályázat mind a két körben támogatást nyert, így a kistérségi lerakók rekultivációja 2011. évben kezdődhet el.

A kisújszállási lerakók tekintetében a Közép-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség megadta a rekultivációs engedélyeket, amelyben a „rég” 3898, 3899/1 hrsz alatti lerakó tekintetében 2012. december 31-ig a befejezést, és 2017. december 31-ig a lerakó utógondozását, illetve az „új” 0747/2 hrsz-ú lerakó tekintetében 2012. december 31-ig a befejezést és az ötéves utógondozást írta elő.

Mivel a pályázat kizárólag a szilárd hulladéklerakó telepek rekultivációjára terjed ki, ezért az Önkormányzat számára kiemelt célt jelent a jövőben az „új” lerakón található folyékony hulladéklerakó rekultivációjának tervezetése, és a kivitelezéshez szükséges pályázati források keresése.

6.1.2. Hulladéklerakó hasznosítása inert hulladéklerakóként és komposztálóként

A Közép-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség 34-15/2003. (kelt. 2003. november 11.) számon kiadott működési engedélyben a Kisújszállási kommunális szilárd hulladéklerakó telep működését 2007. június 30-ig engedélyezte.

A kommunális szilárd hulladékok 2007. július 1-től a karcagi kommunális szilárd hulladéklerakó telepen kerülnek ártalmatlanításra. Az önkormányzat tervei között szerepel, hogy megkezdjük a lerakó - inert hulladéklerakóvá történő - átminősítésének előkészítését, tervezését és pályázati források igénybevitelével az inert hulladék begyűjtő, feldolgozó, hasznosító telep feltételeinek megteremtését.

Az inert hulladék begyűjtő, feldolgozó, hasznosító telep létrehozásához 2010. évig pályázati forrást nem sikerült bevonni, azonban a jövőben kiemelt cél a pályázati forrás felkutatása, valamint az átalakításhoz szükséges pályázat kidolgozása és benyújtása. A Közszolgáltató 1090-6/2008. számú - az inert hulladékok kezelésére vonatkozó - engedélye 2011. március 1-jén lejárt, az engedély meghosszabbítása 2016. évig folyamatban van.

A városi lerakón továbbra is működik a komposztáló telep, amelyen a lakosságnál és gazdálkodó szervezeteknél keletkező komposztálható szerves hulladékokat (gally, fű, falevél, stb.) GORE technológiával komposztáljuk. A keletkezett komposzt a városi parkgondozási tevékenység során kerül felhasználásra.

A komposztáló telep hulladékkezelési engedélyében a Felügyelőség előírta mind az utókezelő mind az előkezelő tér szilárd burkolattal való ellátását, a csapadék és csurgalékvíz elvezetését, tárolását, ezért ennek figyelembevételével, a szilárd burkolattal ellátott területekre került áthelyezésre az elő és utókezelő rendszer.

Mivel a jelenleg használt komposztáló telep mind méretében, mind pedig elhelyezésében nem felel meg az alkalmazott technológiának, ezért az Önkormányzat számára kiemelt feladatot jelent a jövőben a komposztáló telep áttervezése és a lerakón belül új helyszínen történő kialakítása.

6.1.3. Szelektív hulladékgyűjtés

A Kisújszállási Városgazdálkodási Kft. mint Közszolgáltató, valamint az ÖKO-PANNON Nonprofit Kft. között 2008. április 15.-én aláírt Együttműködési és hulladékkezelési szerződés eredményeképpen megkezdődött a hasznosítható hulladékok szélesebb körű szelektív gyűjtése. A Kft. a műanyag frakciókon felül, a papír, fém, üveg és társított csomagolási hulladékokat gyűjti szelektíven.

6.1.3.1. Szelektív hulladékgyűjtő szigetek

A 2008. év végén Kisújszállás városban 10 db gyűjtősziget került kialakításra, amelyből 4 db négyfrakciós, további 6 db szigeten pedig kétfrakciós gyűjtés történik.

A jövőben a szelektív gyűjtőszigetekeken összegyűjtött nagymennyiségű hulladékok begyűjtéséhez és a hulladékudvarba történő beszállításához, illetve begyűjtő szervezethez történő elszállításához mindenképpen indokoltá válik a Közszolgáltató részére egy speciális szelektív hulladékgyűjtő céljármű beszerzése, amellyel a szelektív hulladékgyűjtési rendszer teljes körű üzemeltetését tudnánk megoldani.

6.1.3.2. Zsákos szelektív hulladékgyűjtés

Miután 2007. június 30-án a Kisújszállás Város Kommunális Hulladéklerakó és Folyékony Hulladék Kezelő telepén megszűnt a kommunális hulladékok elhelyezése, és a keletkező kommunális szilárd hulladékokat a karcagi lerakóra kell elszállítani, jelentősen megnőtt a közszolgáltatási díj. A lakosság körében ezért a szelektív hulladékgyűjtés kiemelt célkitűzéssé vált, mivel azt a lakosság a takarékoskodás egyik formájaként kezeli. A lakosság részére „TAPOSSA LAPOSRA!” feliratú szabványzsákok kerülnek kiosztásra, amelybe a hasznosítható hulladékok elkülönített gyűjtése történik. A szelektíven begyűjtött hulladékok után nem kell ürítési díjat fizetni, így lecsökkent mind az ürítés szám, mind ezen ürítések után fizetendő díj. A környezettudatos magatartással nem csak értékes nyersanyagot nyerünk vissza, hanem a lakosság is takarékoskodni tud.

A begyűjtött szelektív, zsákos hulladékot válogatni, majd bálázni szükséges. A hulladékválogatás során a Közszolgáltató elkülöníti a PET hulladékot szín szerint (víztiszta, világoskék, zöld, barna, sárga), a PP és HDPE anyagból készülő vegyszeres csomagokat, a színes reklám újságot, hullámkartont, fóliát, italkartonokat, vas, bádóg és alumínium dobozokat.

A leválogatott hulladékokat egy ORWAK 3410 típusú bálázó géppel lebálázzák, majd frakciónként elkülönítve tárolják, amelyekből egy-egy szállítás során 80-100 db egyfrakciójú bálát visz el a hasznosító.

A szelektív hulladékgyűjtési rendszerünkhöz Túrkeve és Karcag is csatlakozott. Túrkevei Vízmű és Városgazdálkodási Kft. valamint a Karcagi Nagykunsági Környezetvédelmi Kft. saját gépjárműveivel gyűjti össze a hasznosítható hulladékokat, s hozza át a Közszolgáltató részére.

Kisújszállás Város Önkormányzatának kiemelt célja a jövőben, hogy a létrehozott szelektív hulladékgyűjtési rendszert megőrizze, és a szolgáltatás színvonalát növelje.

6.1.3.3. Hulladékudvar üzemeltetése

Kisújszállás Város Önkormányzata a 2003. évben pályázati forrásból megvalósította a kisújszállási Hulladékudvart, melyet a jogszabályi előírások megváltozása miatt az adott évben nem lehetett üzembe helyezni. A 2007. évben újabb pályázati forrásból már a jogszabályi előírásoknak megfelelően került kialakításra a hulladékudvar, amely 2007. év őszén nyílt meg a lakosság számára.

A Közszolgáltató jelenleg a lakossági eredetű veszélyes és nem veszélyes hulladékok közül elektronikai hulladékot, száraz elemet, akkumulátort, festékes göngyöleget, irodatechnikai tonert, fényforrásokat (fénycsövek és izzók), gumiabroncsot, használt zsírt és olajat, fáradt olajat, spray flakont, papírt, műanyagot, fémeket és üveget gyűjt szelektíven a hulladékudvarban. Minden egyes veszélyes frakció egymástól teljesen elkülönítetten, 1100 literes, speciális veszélyes hulladéktároló edényzetekbe kerül begyűjtésre és átmeneti tárolásra. A begyűjtött veszélyes hulladékokat a Közszolgáltató maximum 1 éves időtartamig tárolja, és különböző veszélyes hulladékkezelő cégeknek adja át. A lakosság legnagyobb mennyiségben elektronikai hulladékokat, irodatechnikai tonereket, fáradt olajat és elhasznált étkezési zsíradékot visz be a hulladékudvarba.

Kisújszállás Város Önkormányzatának kiemelt célja a jövőben, hogy a létrehozott szelektív hulladékgyűjtő udvart fenntartsa, a lakosságtól szelektíven begyűjthető hulladék frakciók körét bővítse és a szolgáltatás színvonalát növelje.

6.1.4. Illegális hulladéklerakók felszámolása

Kisújszállás Város Önkormányzata évek óta kiemelt figyelmet fordít a város közigazgatási területén található illegális hulladéklerakók felderítésére és felszámolására.

Az illegális hulladéklerakók felszámolására legutóbb a 2009. évben nyert el pályázati támogatást önkormányzatunk, amelyet sikeresen megvalósítottunk. A projekt megvalósítása óta saját erőből, közmunkások bevonásával több helyszínen semmisítettünk meg kommunális jellegű illegális lerakásokat. Mivel az illegális hulladéklerakások rendszeresen újratermelődnek ezért a felszámolásukhoz a jövőben a pályázati forrásokat folyamatosan keresni kell.

6.2. Helyi természetvédelmi értékek

A helyi jelentőségű területek helyi védetté nyilvánítása már több mint egy évtizede zajlik városunkban.

Kisújszállás városban az alábbi - természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű – védelemre érdemes területek kerültek megjelölésre:

- Gyalpár-Csordajárás
- Gyalpár (Borsos-hodály környéke)
- Varjasi erdő és tisztásai
- Csivag-ér
- Igarió laponyag vagy Daku-hegyes
- Gyalpári erdő
- Erzsébet-liget
- „Pap-gátja” – Kosár gát
- Déli temető régi „magja”
- Zsidó (izraelita) temető
- Marjalaka telek

Mivel a fent felsorolt területek jelentős növény- és állattani, földtani, tájképi és kultúrtörténeti értéket képeznek városunkban, ezért a jogszabály által kapott felhatalmazás alapján Kisújszállás Város Önkormányzatának kiemelt feladatai között kell szerepeltetni ezen területek helyi jelentőségű védelem alá nyilvánítását.

A helyi természetvédelmi rendelet megalkotása mielőbb szükséges.

Az önkormányzat a védelemre érdemes területeket átgondolja, és újra kezdeményezi az Öregerdő védetté nyilvánítását.

6.2.1. Erzsébet-liget értékeinek megőrzése

Kisújszállás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 267/2010. (IX.28.) számú határozatában úgy döntött, hogy az Erzsébet liget helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításához szükséges eljárást megindítja.

Az Erzsébet Liget területe 4 ha, amely a hajdani „Fertő” maradványa, Pallagi Gyula Gimnázium igazgató javaslatára töltötték fel 1898-ban. A Gimnázium tanulói végezték a legalkalmasabb fa a kocsányos tölgy telepítését. Kultúrtörténeti érték, hogy a történetet Móricz Zsigmond „Forr a bor” című művében megörökítette. Jelenlegi állapotában, a belvizes időszakokban 15-20 cm víz borítja. Mai nevét Sissi, Erzsébet magyar királyné halála után kapta. Kiaknázva a Ligetben rejlő lehetőségeket, a területet egy részét Arborétummá alakítanánk át, míg további részein a szabadtéri színpad átalakítását követően, egy kulturális-pihenő park funkcióval látnánk el a területet, amelyet jól kihasználhatnának az Erzsébet Gyógyvízú Strandfürdőbe érkező turisták és egyéb vendégek is.

6.3. Parlagfű-mentesítés

Kisújszállás Város Önkormányzata évek óta kiemelt figyelmet fordít a város közigazgatási területén a parlagfű mentesítésre. Az elmúlt évek során civil szervezetek is részt vettek a munkában, amelyet az önkormányzat anyagilag támogatott. A 2008. évben már felvetődött az önkormányzat részéről egy városi parlagfű mentesítési pályázat létrehozása, amely végül nem került kiírásra.

A Képviselő-testület a 2010. év végén döntött úgy, hogy a 2011. évben városi parlagfű-mentesítési pályázatot ír ki. A pályázat lebonyolításának sikeressége esetén célszerű lesz a jövőben minden évben kiírni a városi parlagfű-mentesítési pályázatot.

A fenti pályázaton túl a város belterületén történő parlagfű mentesítésben, továbbra is fontos szerepet szán az önkormányzat a közterület-felügyelőknek, a külterületi önkormányzati utak mellett pedig a mezőőrök irányítása mellett közfoglalkoztatottak bevonásával végezzük el a parlagfű-mentesítést.

Több éves hitel, kamatfizetési és kötvényvisszavásárlási kötelezettség éves bontásban
2011.-2031. év

1. számú melléklet

Kistűszállás Városi Önkormányzat

ezer forint

szám	Megnevezés	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év	2029. év	2030. év	2031. év	Összesen
Hiteltörlesztés/kötvényvisszavásárlás													
1.	Művelődési és Ifj. Központ Közkincs hitel törlesztése	1 176	1 176	1 177	1 177	1 177	294						17 942
2.	Nagykun Klub Közkincs hitel törlesztése	1 159	1 160	1 159	1 159	1 159	870						18 261
3.	Címzett esatorna beruházáshoz ÖKIF hitel törlesztése	19 883	19 882	19 882	19 883	19 883	19 882						318 118
4.	Kötvénykibocsátás visszavásárlás (2011-2031-ig)	113 979	113 979	113 979	113 979	113 979	178 727	178 728	178 728	178 728	178 728	90 042	2 180 021
<i>Fejlesztési célú hitel kötvény összesen:</i>		<i>136 197</i>	<i>136 197</i>	<i>136 197</i>	<i>136 198</i>	<i>136 198</i>	<i>199 773</i>	<i>178 728</i>	<i>178 728</i>	<i>178 728</i>	<i>178 728</i>	<i>90 042</i>	<i>2 534 342</i>
5.	folyószámla hitel visszafizetése												142 740
6.	Működési célú kötvénykibocsátás visszavásárlás (2011-2031-ig)	11 507	11 507	11 507	11 507	11 507	18 044	18 044	18 044	18 044	18 044	9 001	220 000
<i>Működési hitel összesen:</i>		<i>11 507</i>	<i>11 507</i>	<i>11 507</i>	<i>11 507</i>	<i>11 507</i>	<i>18 044</i>	<i>18 044</i>	<i>18 044</i>	<i>18 044</i>	<i>18 044</i>	<i>9 001</i>	<i>362 740</i>
I.	hiteltörlesztés/kötvényvisszavásárlás összesen:	147 704	147 704	147 704	147 705	147 705	217 817	196 772	196 772	196 772	196 772	99 043	2 897 082
7.	Művelődési és Ifj. Központ Közkincs hitel kamata	199	148	96	55	16	6						6 452
8.	Nagykun Klub Közkincs hitel kamata	252	206	159	112	74	32						6 885
9.	Címzett esatorna (II/a, II/b öbl.) beruházáshoz ÖKIF hitel kamata	4 603	3 797	2 992	2 186	1 381	726						102 051
10.	Hivatali gépkocsi részletre vásárlás kamata												688
11.	Kötvénykibocsátás kamata (2008-2031-ig)	56 427	51 596	47 428	43 260	39 093	33 106	26 805	20 502	14 201	7 899	1 586	958 353
<i>Fejlesztési célú hitelek kötvények kamata összesen:</i>		<i>61 481</i>	<i>55 747</i>	<i>50 675</i>	<i>45 613</i>	<i>40 564</i>	<i>33 870</i>	<i>26 805</i>	<i>20 502</i>	<i>14 201</i>	<i>7 899</i>	<i>1 586</i>	<i>1 074 429</i>
12.	Működési folyószámla hitel kamata												9 662
13.	Működési célú kötvénykibocsátás kamata	5 696	5 209	4 788	4 367	3 946	3 347	2 706	2 069	1 433	797	160	96 752
<i>Működési célú hitelek kötvények kamata összesen:</i>		<i>5 696</i>	<i>5 209</i>	<i>4 788</i>	<i>4 367</i>	<i>3 946</i>	<i>3 347</i>	<i>2 706</i>	<i>2 069</i>	<i>1 433</i>	<i>797</i>	<i>160</i>	<i>106 414</i>
II.	hitel/kötvény kamat összesen:	67 177	60 956	55 463	49 980	44 510	37 217	29 511	22 571	15 634	8 696	1 746	1 180 843
III.	Hiteltörlesztés, kötvényvisszavásárlás és kamat mindösszesen	214 881	208 660	203 167	197 685	192 215	255 034	226 283	219 343	212 406	205 468	100 789	4 077 925

Megjegyzés: A kötvényvisszavásárlás összege a kibocsátáskori árfolyamon van kir mindenkor árfolyamváltozáshoz és a referencia k

**Több éves hitel, kamatfizetési és kötvényvisszavásárlási kötelezettség éves bontásban
2011.-2031. év**

Kisújszállás Városi Önkormányzat

ezer forint

Hiteltörlesztés/ kötvény visszavásárlás	szám	Megnevezés	A hitel szerződés kelté. kötvény-kibocsátás időpontja	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év
Hiteltörlesztés/kötvényvisszavásárlás													
1.		Művelődési és Ifj. Központ Közkincs hitel törlesztése	2006.07.07	1 176	1 176	1 176	1 176	1 177	1 177	1 177	1 177	1 177	1 176
2.		Nagykun Klub Közkincs hitel törlesztése	2006.10.09	1 160	1 159	1 160	1 159	1 160	1 160	1 159	1 160	1 159	1 159
3.		Címzett esatorna beruházáshoz OKIF hitel törlesztése	2006.11.15	19 882	19 883	19 882	19 882	19 883	19 882	19 882	19 883	19 882	19 882
4.		Kötvénykibocsátás visszavásárlás (2011-2031-ig)	2008.03.20	32 971	65 941	65 941	65 941	65 941	65 942	65 942	65 942	65 942	65 942
<i>Fellesztési célú hitel kötvény összesen:</i>				<i>55 189</i>	<i>88 159</i>	<i>88 159</i>	<i>88 158</i>	<i>88 161</i>	<i>88 161</i>	<i>88 160</i>	<i>88 162</i>	<i>88 160</i>	<i>88 159</i>
5.		Folyósámla hitel visszafizetése	2010.12.03	142 740									
6.		Működési célú kötvénykibocsátás visszavásárlás (2011-2031-ig)	2008.03.20	3 329	6 657	6 657	6 657	6 657	6 658	6 657	6 657	6 658	6 657
<i>Működési hitel összesen:</i>				<i>146 069</i>	<i>6 657</i>	<i>6 657</i>	<i>6 657</i>	<i>6 657</i>	<i>6 658</i>	<i>6 657</i>	<i>6 657</i>	<i>6 658</i>	<i>6 657</i>
I.	hiteltörlesztés/kötvényvisszavásárlás összesen:			201 258	94 816	94 816	94 815	94 818	94 819	94 817	94 819	94 818	94 816
7.		Művelődési és Ifj. Központ Közkincs hitel kamata		544	948	882	816	750	684	404	353	301	250
8.		Nagykun Klub Közkincs hitel kamata		492	948	882	816	750	684	440	393	346	299
9.		Címzett esatorna (II/a..II/b öbl.) beruházáshoz OKIF hitel kamata		8 698	11 852	11 046	10 241	9 435	8 630	7 824	7 019	6 213	5 408
10.		Hivatali gépkocsi részletre vásárlás kamata		516	172								
11.		Kötvénykibocsátás kamata (2008-2031-ig)		41 848	70 043	67 121	63 882	72 070	69 611	47 966	62 845	61 752	59 312
<i>Fellesztési célú hitelek kötvények kamata összesen:</i>				<i>52 098</i>	<i>83 963</i>	<i>79 931</i>	<i>75 753</i>	<i>83 005</i>	<i>79 609</i>	<i>56 634</i>	<i>70 610</i>	<i>68 612</i>	<i>65 269</i>
12.		Működési/ folyósámla hitel kamata		9 662									
13.		Működési célú kötvénykibocsátás kamata		4 224	7 071	6 776	6 449	7 276	7 028	4 843	6 345	6 234	5 988
<i>Működési célú hitelek kötvények kamata összesen:</i>				<i>13 886</i>	<i>7 071</i>	<i>6 776</i>	<i>6 449</i>	<i>7 276</i>	<i>7 028</i>	<i>4 843</i>	<i>6 345</i>	<i>6 234</i>	<i>5 988</i>
II.	hitel/kötvény kamat összesen:			65 984	91 034	86 707	82 204	90 281	86 637	61 477	76 955	74 846	71 257
III.	Hiteltörlesztés, kötvényvisszavásárlás és kamat mindösszesen			267 242	185 850	181 523	177 019	185 099	181 456	156 294	171 774	169 664	166 073

Megjegyzés: A kötvényvisszavásárlás összege a kibocsátáskori árfolyamon van kimutatva. A hitelkamatok összege kalkulált érték, a kamatfizetési kötelezettség a mindenkori árfolyamváltozásokhoz és a referencia kamatok változásához igazodóan +/- változhat.

Az önkormányzat több éves kötelezettségének kimutatása éves bontással

1. számú melléklet

szám	Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	ÖSSZESEN:
1.	Ford gépkocsi részletfizetésével kapcsolatos kötelezettség	807	285								1 092
2.	Szemünk Fénye program világításkorszerűsítés	11 464	11 751	12 044	12 345	12 653	12 907	6 240			79 404
3.	Szemünk Fénye program fűtőkorszerűsítés	41 134	42 162	43 216	44 297	45 404	46 312	47 239	47 947		357 712
4.	Közvilágítási berendezések korszerűsítése	17 715	6 082								23 797
5.	TÁMOP 3.1.5-09 Pedagógusképzések az Alapfokú Művészetoktatási Intézményben	3 950	629								4 579
6.	ÉAOP-2.1.1/A Erzsébet Gyógyvizű Strandfürdő wellnessturisztikai fejlesztése Kisújszálláson	928 795	392 480								1 321 275
7.	ÉAOP-2.1.2/A Erzsébet panzió építése Kisújszálláson	291 124	257 140								548 264
8.	TÁMOP 3.1.5-09 Pedagógusképzések a Móricz Zsigmond Közgazdasági Szakközépiskolában	7 598	964								8 562
9.	Befektetési célú értékpapír vásárlás	14 342	14 310	14 293	14 268	14 226	14 226	14 184	14 184	14 184	128 217
Többéves elkötelezettség mindösszesen:		1 316 929	725 803	69 553	70 910	72 284	73 445	67 662	62 131	14 184	2 472 901
	<i>Áthúzódó feladatok forrásösszetétele: * saját forrás</i>	84 655	74 305	69 553	70 910	72 284	73 445	67 662	62 131	14 184	589 129
	<i>* EU-s forrás</i>	439 889	230172								670 061
	<i>* Címzett, TEKI és egyéb támogatás</i>										0
	<i>* hitel/kötvény</i>	549 901	291 628								841 529
	<i>* ÁFA visszatérülés</i>	242484	129698								372 182

II. ÜTEM 2011. év				
S.sz.	Zug megnevezése	Csapadékvíz elvezetés összege	Útburkolat fejlesztés összege	Megjegyzés
1	Báthory utca zug	294 000	747 500	
2	Nyár utca 60. zug	-	443 750	Ény-i öblözet I. ütemben megvalósul
3	Sugár utca 34. zug	2 551 852	245 000	
4	Sugár utca 42. zug	671 520	656 250	
5	Petőfi utca 23. zug	817 163	546 250	
6	Petőfi utca 11. zug	1 794 218	beavatkozást nem igényel	
7	Kórház út 13. zug	1 043 738	1 312 500	
8	Kórház út 16. zug	451 178	61 250	
9	Deák Ferenc út 29. zug	3 312 938	302 000	
10	Lehel utca zug	beavatkozást nem igényel	86 000	
	Összesen:	10 936 607	4 400 500	

III. ÜTEM 2012. év				
S.sz.	Zugok megnevezése	Csapadékvíz elvezetés összege	Utburkolat fejlesztés összege	Megjegyzés
1	Dózsa Gy. út 5. zug	22 500	beavatkozást nem igényel	
2	Dózsa Gy. út kollégium zug	31 250	beavatkozást nem igényel	
3	Dózsa Gy. út 16. zug	440 685	beavatkozást nem igényel	
4	Nefelejcs utca zug	839 400	beavatkozást nem igényel	
5	Széchenyi utca 77. zug	beavatkozás nem indokolt	87 500	
6	Széchenyi utca 37. zug	577 088	474 375	
7	Deák Ferenc utca 8. zug	1 909 425	92 000	
8	Lakatos utca 3. zug	1 068 900	594 000	
9	Marjalaki utca 9. zug	2009-es belvízkeretben elkészült	231 500	
10	Híd utca zug	774 158	719 000	
11	Szabadság utca 1/a-3/a közötti zug	beavatkozás nem indokolt	beavatkozást nem igényel	
12	Kórház út 10. zug	645 132	262 500	
13	Deák Ferenc út 49. zug	469 631	595 000	
14	Deák Ferenc út 38. zug	541 225	52 500	
15	Nagy Imre út 8. zug	629 550	84 000	
16	Nagy Imre út 23. zug	508 640	66 000	
17	Nagy Imre út 32. zug	979 775	beavatkozást nem igényel	
18	Csokonai utca zug	1 095 088	beavatkozást nem igényel	
19	Hajnal út 8. zug	2 021 250	190 000	
20	Hajnal út 14. zug	860 760	beavatkozást nem igényel	
21	Kígyó út 65. zug	716 813	637 500	
	Összesen:	14 131 270	4 085 875	